

2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą“ aprašo 1 priedas

2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ APRAŠE NURODYTOS INFORMACIJOS PAGRINDIMO APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Nacionalinio pažangos plano uždavinys	3.1. Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį
Plėtros programa	2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programos patvirtinimo“
Atsakinga institucija (koordinuojančioji institucija)	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

PIRMASIS SKIRSNIS 2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ POREIKIS, TIKSLINĖS GRUPĖS IR LAUKIAMO POKYČIO DETALIZAVIMAS
Ugdymo kokybė visada buvo aktuali problema bendrojo ugdymo mokykloms. Lietuvoje kasmet keliami klausimai apie žemėjančius mokinių pasiekimus, didėjančią atotrūkį nuo kaimyninių valstybių ir šalies viduje, skirtingą mokyklų potencialą. Galima pastebėti, kad mokinių pasiekimai koreliuoja su nevienodomis sąlygomis mokyklose, o tai atsiliepia ir visos šalies mastu. 2018 m. PISA tyrimo duomenimis, Lietuvos mokinių pasiekimai visose srityse yra žemesni už EBPO šalių vidurkį¹. Atliekant minėto tyrimo analizę, nustatyta, kad rezultatų netolygumai pasireiškia pagal įvairius veiksnus: mokyklos tipą, vietovę, mokinio socialinę, ekonominę ir kultūrinę (toliau – SEK) aplinką. Pastebėtos tokios tendencijos: • didžiųjų miestų mokyklų mokinių rezultatai yra reikšmingai aukštesni už miestelių ir kaimo vietovių mokyklų; • gimnazijų mokinių rezultatai yra aukštesni už kitų tipų mokyklų mokinių rezultatus;

¹ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2020 m.). „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose. 2020 finansavimas“. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/08/Svietimas-salyje-2020.pdf>.

- palankios SEK padėties mokinių pasiekimai buvo geresni.

EBPO tyrime buvo pastebėtas reikšmingas mokinių pasiekimų skirtumas, priklausantis nuo mokyklos dydžio. Mažesnių mokyklų mokiniai atsilieka ne tik nuo EBPO šalių, tačiau ir nuo Lietuvos vidurkio². Tai rodo tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų (PISA ir TIMSS) ir nacionalinių (PUPP ir NMPP) mokinių ugdymo pasiekimų patikrinimų ir valstybinių brandos egzaminų (VBE) rezultatai. Pagal Nacionalinės švietimo agentūros atliktą penkerių metų analizę, matoma tendencija, kad kaimo mokyklose besimokančių abiturientų VBE rezultatai yra nuolat žemesni nei didmiesčių ar miestų mokyklų mokinių³. Lyginant pagal VBE apibendrinamą balą, 2019 metais kaimo mokyklų abiturientai atsiliko nuo miesto mokyklų 38,5 taško, o nuo didmiesčių mokyklų mokinių – beveik 70 taškų. Kaimo mokyklų abiturientai vidutiniškai išlaiko mažiau valstybinių brandos egzaminų. O tai reiškia, kad jų tolesnio mokymosi kelių pasirinkimo galimybės yra menkesnės. 2018 m. PISA tyrime Lietuvos gamtamokslinio raštingumo rezultatai tarp didmiesčių ir kaimų skyrėsi 61 tašku, skaitymo gebėjimų – 69 taškais, matematinio raštingumo – 62 taškais. Ryškūs skirtumai ir savivaldybių lygiu. Lyginant Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose mokymosi pažangą 2018–2019 metais padariusių šeštųjų rezultatus matyti, kad didžiausią pažangą fiksavo Varėnos, Širvintų ir Zarasų rajonų savivaldybės (apie 76 proc.), mažiausią – Biržų, Kėdainių, Šilalės rajonų ir Šiaulių miesto savivaldybės (apie 40 proc.). 2020 metais atlikta Švietimo rezultatų kaitos savivaldybėse analizė parodė, kad 20 savivaldybių rezultatai pagerėjo, 22 – suprastėjo, o 18 – nepakito. Siekiant rezultatų tvarumo ir vienodų mokymosi sąlygų bei karjeros galimybių visoje Lietuvoje gyvenantiems asmenims, būtina mažinti atotrūkį tarp skirtingų tipų ir vietovių mokyklų. Tokiam pokyčiui įgyvendinti reikalingas kompleksinių priemonių rinkinys, taip pat būtina vertinti kiekvienos atskiros savivaldybės situaciją.

Kartu su lygiagrečiai planuojamomis kitomis priemonėmis, ugdymo kokybės gerinimo ir mokinių pasiekimų atotrūkio mažinimo klausimus spręs „Tūkstantmečio mokyklų“ programos pažangos priemonė (toliau – Pažangos priemonė). Pažangos priemonė suplanuota su Europos Komisija suderintame Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane (toliau – Planas), jos poreikis pagrįstas 2021–2030 m. švietimo plėtros programoje (toliau – ŠPP).

Plane Pažangos priemonė suplanuota komponente „Kokybiškas ir prieinamas švietimas visą gyvenimą kiekvienam gyventojui“. Ji taip pat atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano pirmąją misiją „Vienodos starto pozicijos visiems Lietuvos žmonėms“ ir antrąjį veiksmą „Visiems prieinama gera mokykla ir šiuolaikinis ugdymo turinys“. Pažangos priemonė tiesiogiai siejasi su pirmąja šio veiksmo dalimi.

Pažangos priemonės tikslas yra iki 2030 metų kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymo(si) sąlygas mokinių pasiekimų atotrūkiams mažinti. Laukiamas pokytis – lygiaverčių ugdymo(si) sąlygų sudarymas ir mokinių pasiekimų atotrūkių mažinimas, visoje šalyje atveriant šiuolaikiškas, vaikų įvairovei ir jų poreikiams atviras mokyklas, kurios veikdamos tinklaveikos principu padės stiprėti ir kitoms savivaldybėse esančioms mokykloms, ypatingą dėmesį skiriant vadovų bei pedagoginių darbuotojų kompetencijoms stiprinti ir įtraukiojo ugdymo ekosistemai mokyklose sukurti.

Kaip aptarta Plane, „Tūkstantmečio mokyklų“ programos įgyvendinimas apima:

- reikiamų teisės aktų priėmimą (Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai, Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai, savivaldybių mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai);
- mokyklų tinklaveikos skatinimą (kviečiant dalyvauti savivaldybes jų prašoma sudaryti mokyklų tinklą);
- investicijas į mokyklų infrastruktūrą, įrangą ir mokyklų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą;
- mokyklų ugdymo veiklos tobulinimą keturiomis kryptimis: lyderystė, įtraukusis ugdymas, kultūrinis ugdymas, STEAM);
- pagalbą savivaldybėms ir mokykloms planuojant ugdymo kokybės gerinimo veiklas ir optimizuojant išteklius (ekspertinės konsultacijos turinio klausimais).

Pažangos priemonė taip pat tiesiogiai prisideda prie Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) uždavinio „Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį“ bei iš dalies sprendžia ŠPP iškeltą problemą Nr. 1 „Netolygi ugdymo kokybė ir fragmentuota jos užtikrinimo sistema turi neigiamą įtaką mokinių ugdymosi rezultatams“.

Netiesiogiai Pažangos priemonė iš dalies prisideda prie NPP uždavinių Nr. 3.2. „Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui“ (problemos „Nepakankamai išplėta švietimo pagalba mokyklose“ ir „Kultūrinės edukacijos stoka nekuria pridėtinės vertės asmenybės tobulėjimui ir gyvenimo kokybei“) ir 3.6. „Sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą“ (problema „Nepatraukli pedagogo profesija“). Prie šių uždavinių problemų sprendimo Pažangos priemonė prisideda iš dalies, kiekvienai problemai priežastiai darydama įtaką kartu su viena ar keletu kitų priemonių. Dažniausia problema sprendžiama pasitelkiant papildomus rodiklius – siekiant ugdymo kokybės pokyčio, Pažangos priemonės veiklas įgyvendinantys partneriai (savivaldybės) greta privalomųjų rodiklių turės siekti ir ne mažiau kaip trijų rodiklių iš pasirinkamųjų rodiklių sąrašo, nurodyto IV skyriaus šeštojo skirsnio 3 punkte („Savivaldybėms nustatomi rodikliai“).

² <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/62663b1d-en/1/3/2/index.html?itemId=/content/publication/62663b1d-en&csp=ba2fa0eff2fabf3d5e66174cdd6a94d5&itemIGO=oecd&itemContentType=book#section-d1e7788>.

³ Nacionalinė švietimo agentūra (2020 m.). „Lietuvos miestų ir kaimų mokinių pasiekimai: skirtumai, jų priežastys, galimi įveikos būdai“. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/12/Miesto-ir-kaimo-mokiniu-pasiekimai.pdf>.

Konkrečios priežastys, kurioms poveikį turės Pažangos priemonė, pateiktos toliau, pradedant nuo svarbiausių.

1. Problemos priežastis: pernelyg skirtingas bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų veiklos veiksmingumas (ŠPP Nr. 1.4).

Pažangos priemonei aktualūs aspektai: *jungtinės klasės; neefektyviai veikiantis mokyklų tinklas; nevienodas išteklių prieinamumas, poreikis atnaujinti mokyklų išorinio veiklos vertinimo standartus.*

Švietimo netolygumai yra iš dalies sąlygoti neracionalaus mokyklų tinklo, mokyklų infrastruktūra neprisitaiko prie nuolat mažėjančio mokinių skaičiaus. Mažesnių mokyklų, daugelyje kurių ugdymas vyksta jungtinėse klasėse, ugdymo kokybė atsilieka nuo didesnių mokyklų. Didesnės mokyklos gali pasiūlyti platesnį ugdymo turinį, daugiau specializuotų pamokų, daugiau kontaktų tarp mokinių ir pačių mokytojų, taip skatindamos apsišvietimą žiniomis. Skaičiuojama, kad galimybė mokytis bent 200 mokinių turinčioje mokykloje galėtų pagerinti mokinių pasiekimus bent 9 proc.⁴ Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenimis, 2020–2021 m. šalyje yra 977 bendrojo ugdymo mokyklos, kuriose vykdoma priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programa, net 397 iš šių mokyklų mokosi mažiau nei 200 mokinių, 186 mokyklose yra jungtinių klasių. Mažesnės „ilgosios“ gimnazijos, kuriose yra po vieną III gimnazijos ir IV gimnazijų klasių komplektą, neužtikrina ne tik visų mokinių pageidaujamų, bet ir tam tikrų bendrojo ugdymo branduolio – gamtamokslinio ar socialinio ugdymo – dalykų pamokų⁵. Lietuvos Respublikos švietybės kontrolė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (toliau – ŠMSM) yra rekomendavusi neleisti jungti 5–8 klasių⁶ (7.1 rekomendacija). Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje⁷ numatyta inicijuoti jungtinių klasių panaikinimą. Pagal Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių⁸ 1 priedą bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose 1–4 klases galima jungti po dvi, tris, keturias, o 5–8 klases – po dvi. ŠVIS preliminariais duomenimis, 2021 m. rugsėjo 1 d. sudaryta:

- 27 bendrosios jungtinės klasės, kuriose kartu iš viso mokosi trijų pradinių klasių 235 mokiniai (vidutiniškai 8–9 mokiniai vienoje jungtinėje klasėje);
- 13 bendrųjų jungtinių klasių, kuriose kartu iš viso mokosi keturių pradinių klasių 119 mokinių (vidutiniškai 9–10 mokinių vienoje jungtinėje klasėje);
- 123 bendrosios jungtinės klasės, kuriose kartu iš viso mokosi 1 265 5–6, 6–7, 7–8 klasių mokiniai (vidutiniškai 10–11 mokinių vienoje jungtinėje klasėje).

Mažesnės mokyklos reikalauja daugiau išlaidų, iš kurių didesnė dalis skiriama infrastruktūrai, todėl tokioje finansavimo schemoje nukenčia ugdymo dalis. Savivaldybės nėra suinteresuotos pertvarkyti mokyklų tinklą.

Kol kas bandymai reformuoti mokyklų tinklą buvo vertinami gana kritiškai, atsižvelgiant į tai, kad pertvarkant mokyklų tinklą daliai vaikų ilgėja kelionė į mokyklą, nukenčia bendruomenės gyvenimas. Savivaldybės nenoriai imasi šio klausimo, nes į mokyklų tinklo reformą yra žiūrima kaip į viešosios paslaugos apribojimą gyventojams. Turi būti rastas kompromisas, tačiau neįmanoma pritaikyti vienodų sprendimų visoms Lietuvos savivaldybėms. Situacija skirtinga didžiuosiuose miestuose, žiedinėse savivaldybėse, savivaldybėse, kuriose mokosi daug tautinių mažumų vaikų, kaimiškose savivaldybėse. Todėl tikslinga ieškoti geriausių išeičių su kiekviena savivaldybe atskirai – atsižvelgiant į kiekvienos savivaldybės situaciją, skatinant mažesnes mokyklas bendradarbiauti su didesnėmis ir daugiau patirties turinčiomis mokyklomis, diegiant būtinąs reformas.

Išteklių prieinamumo klausimas ryškiai matomas analizuojant mokyklų, turinčių laboratorijas, skaičius. Gamtos mokslų laboratorijas turi tik didelės ir vidutinės mokyklos. ŠVIS duomenimis, 2020 metais gamtos mokslų laboratorijas turėjo 43,40 proc. visų mokyklų, tačiau skaičiuojant atskirai kaimo mokyklas, turinčių laboratorijas, dalis sudarė tik 27,93 proc. Valstybės kontrolė 2020 metų audito ataskaitoje įvardijo rekomendacijas ŠMSM dėl mokinių pasiekimų atotrūkio mažinimo. Tarp jų buvo ir dvi rekomendacijos, aktualios Pažangos priemonei: didinti laboratorijų prieinamumą visiems mokiniams; siekti tokio ugdymo proceso organizavimo, kad nebūtų jungtinių 5–8 klasių ir jungtinių privalomų dalykų pamokų. Tam, kad būtų pagerinti ugdymo pasiekimai, vien tik investicijų į turtą bei infrastruktūrą nepakanka. Tarp Investuotojų forumo iškeltų problemų, susijusių su ugdymo kokybe, buvo pateikti pasiūlymai dėl naujo ugdymo turinio naudojimo, inovatyvių ugdymo metodų taikymo, mokinių ugdymo kompetencijai

⁴ Hansjörg Blöchliger, Roland Tusz (2020 m.) „Regional development in Lithuania: A tale of two economies“, <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/5d6e3010-en.pdf?expires=1630309739&id=id&accname=guest&checksum=A1FABE28D9D681DD2CB9B68D6EEFEC30>.

⁵ Valstybės kontrolė (2017 m.). „Ar gali gerėti Lietuvos mokinių pasiekimai. Valstybinio audito ataskaitos santrauka“. <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/Product/Download/3593>.

⁶ Ten pat. žr. 7.1 rekomendaciją.

⁷ Aštuonioliktiesios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

⁸ 2018 m. liepos 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 682 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

		mokyklų tinklo kūrimo taisyklės	
	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybei gerinti, skaičius	Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuose yra mažiau kaip 8 mokiniai, dalis
			Naujai komplektuojamų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasių komplektų, kuriuose yra ne daugiau kaip 24 mokiniai, dalis

Susijusios Plano nuostatos:

- Pažangos priemonė įgyvendinama per savivaldybes, kurios parengia pažangos siekiančių mokyklų tinklo viziją, atsižvelgdamos į savo situaciją, turimus išteklius ir jų prieinamumą (siekdamos padidinti išteklių prieinamumą geografiškai nuo centro nutolusių mokyklų mokiniams, teritoriškai besiribojančios savivaldybės gali bendradarbiauti) (planas „Naujos kartos Lietuva“¹², toliau – NKL, 211 psl.);
- savivaldybės negali įtraukti mokyklų, turinčių mažiau nei 200 mokinių ir mokyklų, vykdančių mokinių atranką (Plano priedas¹³, rodiklio aprašymo dalis 96 psl.);
- savivaldybės turi patvirtinti bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus (Plano priedas, rodiklio aprašymo dalis 92 psl.);
- savivaldybių patvirtintuose bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai turi atitikti Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatas, tarp kurių yra reikalavimas neformuoti jungtinių 5-8 klasių bei reikalavimas, kad 1–4 klasėse gali būti jungiamos tik dvi paralelinės 1 ir 2 klasės arba 3 ir 4 klasės (Plano priedas, rodiklio aprašymo dalis, 94 psl.);
- finansavimo lėšos galės būti skiriamos fizinei aplinkai gerinti (infrastruktūrai), mokyklų vadovų bei pedagoginių darbuotojų kompetencijoms stiprinti, stipriai mokyklų bendruomenei kurti (NKL, 212 psl.);
- savivaldybei skiriamo finansavimo maksimali suma priklauso nuo mokinių, besimokančių pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, skaičiaus savivaldybėje (Plano priedas, rodiklio aprašymo dalis, 96 psl.);
- tinklaveikiai palaikyti, metodinei pagalbai ir konsultacijoms teikti pasitelkiami ekspertai (NKL, 213 psl.).

2. Problemos priežastis: trūksta mokyklų vadovų orientacijos į ugdymą (ŠPP Nr. 1.2).

Pažangos priemonėi aktualūs aspektai: mokyklų vadovų kompetencijos trūkumas; orientavimasis į ugdymą, o ne į lyderystę ir vadybą; mokyklų vadovų trūkumas; trūkumas priemonių, kurios padėtų užtikrinti švietimo įstaigų vadovų pasitenkinimą darbu ir gerintų darbo sąlygas.

EBPO atlikto tyrimo duomenimis¹⁴, Lietuvos rezultatai tarp visų tyrime dalyvavusių šalių pagal sąlygas mokyklų vadovams įgyti vadybos ir lyderystės kompetencijų dar iki tampant vadovais ir vadovavimo pradžioje yra treči nuo galo. Vidutiniškai pusė (54 proc.) vadovų šalyse narėse baigia specializuotus mokymų kursus ar studijų programas, o Lietuvoje tik 27 proc. mokyklų vadovų, prieš pradėdami eiti mokyklos vadovo pareigas, baigia mokyklų administravimo kursą ar programą arba specialius mokyklų vadovams skirtus mokymus ir tik 20 proc. vadovų yra baigę lyderystės programą arba kursą. Net 38 proc. Lietuvos švietimo įstaigų vadovų niekada nesimokė vadybos ar administravimo, o EBPO šalyse vadybos nesimokiusių vadovų dalis tesiekia 13 proc. Tyrimo metu nustatyta, kad mokyklų vadovai turėtų labiau orientuotis į mokymo lyderystę (šiuo metu didžioji dalis laiko yra skirta administracinėms funkcijoms atlikti). Tyrimais pagrįsta, kad efektyviai veikiantis ir į ugdymą orientuotas mokyklos vadovas yra antras pagal svarbą (po mokytojo) veiksnys, lemiantis mokinių sėkmę. Žemesnio efektyvumo mokyklos vadovą pakeitus efektyviau veikiančiu, pailgėja kai kurių dalykų mokymosi laikas, sumažėja praleistų pamokų

¹² Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“.

¹³ Pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo priedas.

¹⁴ OECD (2020 m.). „TALIS 2018 Results (Volume II): Teachers and School Leaders as Valued Professionals“. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/19cf08df-en/index.html?itemId=/content/publication/19cf08df-en>.

skaičius, pagerėja mikroklimatas ir disciplina, gerėja mokytojų darbo sąlygos¹⁵. Tokie pokyčiai ypač svarbūs žemesnės SEK aplinkos statuso mokyklose.

Pažangos priemonės veiklomis prisidedama prie mokyklų vadovų kompetencijų tobulinimo.

Laukiami pokyčiai įgyvendinus Pažangos priemonę:

stiprėjančios mokyklos, gerėjantys mokinių pasiekimai, mažėjantis pasiekimų lygio atotrūkis tarp didesnių ir mažesnių mokyklų (išaugusi mokyklų vadovų kompetencija, pokyčiai optimizuojant atskirų mokyklų turimus išteklius, vadovų orientacija į mokymo kokybę, lemianti į mokinių pasiekimų gerėjimą).

Laukiamas pokytis bus matuojamas tokiais rodikliais:

NPP rodikliai	ŠPP rodikliai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodikliai	Savivaldybėms siūlomi pasirenkamieji rodikliai
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius	Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis
	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis		
			Švietimo įstaigų, kuriose nėra nuolatinio vadovo daugiau kaip 12 mėnesių, dalis nuo bendro švietimo įstaigų skaičiaus

Susijusios Plano nuostatos:

- finansavimo lėšos gali būti skiriamos mokyklų vadovų kompetencijoms stiprinti (NKL, 212 psl.);
- kompetencijų stiprinimas gali vykti šiomis kryptimis: lyderystės visais lygmenimis stiprinimo (konsultacijos / šešėliavimas stiprinant mokyklų vadovų vadovavimo ir lyderystės kompetencijas) (NKL, 212 psl.).

3. Problemos priežastis: trūksta mokinių poreikius atliepiančio šiuolaikinio ugdymo ir jų pasiekimų bei pažangos vertinimo (ŠPP Nr. 1.1).

Pažangos priemonei aktualūs aspektai: poreikis kelti mokytojų kompetencijas šiose srityse: vadybinės kompetencijos (sugebėjimas efektyviai paskirstyti laiką pamokoje dirbant su skirtingų poreikių mokiniais; laiko planavimas ir valdymas); įtraukusis ugdymas; pažangos ir pasiekimų vertinimas (kiek tai susiję su įtraukiojo ugdymo keliamais iššūkiais). Poreikis užtikrinti mokytojų mokymąsi vieniems iš kitų (neformaliai), taip skatinant vienodos praktikos diegimą vertinant pažangą ir pasiekimus.

ŠPP numatyta, kad šiai problemos priežastiai taip pat poveikį turės ir pažangos priemonė Nr. 12-003-03-01-03 („Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“). „Tūkstantmečio mokyklų“ programos pažangos priemonė šią priežastį sprendžia tiek, kiek tai yra susiję su mokytojų kompetencijų tobulinimu.

Mokytojų profesionalumas turi tiesioginę įtaką mokinių pasiekimams, tačiau šalies kaimo ir miesto vietovėse, savivaldybėse ir netgi tų pačių savivaldybių kaimo ir miesto mokyklose labai skiriasi dirbančių aukštos kvalifikacijos mokytojų skaičius¹⁶. Aktualiausias kompetencijų tobulinimo kryptys, labiausiai darančios įtaką ugdymo kokybei, – pedagogų vadybinės kompetencijos bei mokinių pažangos vertinimas. Vadybinių kompetencijų tobulinimo poreikis išskirtas, siekiant padėti mokytojams efektyviai paskirstyti pamokų laiką, dirbant su skirtingų pajėgumų mokiniais, suteikti kiekvienam mokiniui reikalingą pagalbą. Pažangos vertinimo aspektas buvo išskirtas Valstybės kontrolės 2020

¹⁵ J. A. Grissom, A. J. Egalite, C. A. Lindsay (2021 m.). „How Principals Affect Students and Schools. A Systematic Synthesis of Two Decades of Research“. <https://www.wallacefoundation.org/knowledge-center/Documents/How-Principals-Affect-Students-and-Schools.pdf>.

¹⁶ Nacionalinė švietimo agentūra (2020 m.). „Lietuvos miestų ir kaimų mokinių pasiekimai: skirtumai, jų priežastys, galimi įveikos būdai“.

metais suformuluotoje rekomendacijoje kaip sritis, galinti stipriai prisidėti prie rezultatų atotrūkio mažinimo. Remiantis 2017–2018 metų bendrojo ugdymo mokyklų veiklos išorinio vertinimo rezultatais, vertinimą ugdymui (mokytojo veiklą) rekomenduota tobulinti beveik ketvirtadaliui vertintų mokyklų, mokinių įsivertinimą – dešimtadaliui, dar dešimtdalyje mokyklų tobulintina visa mokinių pasiekimų vertinimo veikla¹⁷. EBPO 2018 metais atlikto tyrimo duomenimis, tik 44 proc. mokytojų iš visų šalių narių mokėsi perimdami patirtį iš kolegų, lyginant su 70 proc. mokytojų, kurie kompetenciją tobulino įprastesniais metodais, įvairių seminarų ir kursų metu¹⁸. Tikslinga skatinti mokyklų bendradarbiavimą, kad įvairių dydžių mokyklų mokytojai galėtų bendradarbiauti ir keistis patirtimi.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimus, įsigaliosiančius nuo 2024 m. rugsėjo 1 d., pagal kuriuos mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą įgyvendins visos privalomąjį ir visuotinį švietimą teikiančios mokyklos, mokytojų kompetencijų tobulinimas įtraukties srityje taip pat yra būtina sąlyga, siekiant kokybiško ugdymo. 27 proc. Lietuvos mokytojų, turinčių mažiau kaip penkerių metų darbo patirtį, ir tik 17 proc. mokytojų, turinčių daugiau nei penkerių metų darbo patirtį, yra įgiję kompetencijų dirbti daugiakultūroje ir daugiakalbėje aplinkoje. Tik kas antras mokytojas laiko save pasirengusiu dirbti skirtingus gebėjimus turinčių mokinių klasėse¹⁹. Tai rodo, kad ugdymo sistema nėra gerai pasiruošusi įtraukiamam ugdymui. Atsižvelgiant į Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūros teikiamas rekomendacijas, mokytojai turi būti mokomi įtraukties, mokyklų vadovai turi būti pasiruošę išdėstyti ir įdiegti įtraukiuosius mokyklos moralinius principus.

Pažangos priemonės veiklomis prisidedama prie pedagogų kompetencijų tobulinimo. Pažangos priemonė papildo ŠPP suplanuotų kitų priemonių – „Pirmiausia – mokytojas“, „EdTech skaitmeninė švietimo transformacija“ ir „Įtraukusis švietimas“ veiklas. Šios trys priemonės prisidės prie bazinių pedagogų kompetencijų, reikalingų kiekvienam mokytojui, užtikrinimo. „Tūkstantmečio mokyklų“ pažangos priemonėje pedagogų kompetencijų tobulinimas skiriasi tuo, kad kompetencijas numatoma tobulinti pagal individualų poreikį, atsižvelgiant į konkrečios mokyklos situaciją (daugiausiai praktiniais metodais – per mentorystę, šešėliavimą, dalijimąsi patirtimi ir pan.). Įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ pažangos priemonės veiklas nebus vykdomas formalusis mokymas.

Laukiami pokyčiai įgyvendinus Pažangos priemonę:

- susiformavęs mokyklų tinklas, kuriame mokytojai dalijasi patirtimi, perima stipresnių mokyklų metodus, konsultuojasi su kolegomis;
- pagerėję mokinių pasiekimai (išaugusi mokytojų kompetencija, gerėjanti pamokų kokybė, pozityvūs pokyčiai pažangos vertinimo ir pamokų planavimo srityje lemia geresnius mokinių pasiekimus).

NPP rodikliai	ŠPP rodikliai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodikliai	Savivaldybėms siūlomi pasirenkamieji rodikliai
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius	Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis
	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis		

Susijusios Plano nuostatos:

- finansavimo lėšos gali būti naudojamos pedagoginių darbuotojų kompetencijoms stiprinti (NKL, 212 psł.);

¹⁷ <http://www.nmva.smm.lt/isorinis-vertinimas/mokyklų-isorinis-vertinimas/vertinimai/>.

¹⁸ OECD (2019 m.). „TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners“. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1d0bc92a-en/index.html?itemId=/content/publication/1d0bc92a-en>.

¹⁹ European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2021 m.). „Global education monitoring report, 2021, Central and Eastern Europe, Caucasus and Central Asia: inclusion and education: all means all“. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000375490>.

- kompetencijų stiprinimas gali vykti keliomis kryptimis: įtraukiojo ugdymo stiprinimo (mokytojų kompetencijų dirbti su mokinių įvairove stiprinimas, komandinio darbo tarp mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų vystymas); STEAM ugdymo stiprinimas (dalykinių kompetencijų atnaujinimas integruojant naujausias mokslų žinias, dalyko didaktikos stiprinimas); lyderystės visais lygmenimis stiprinimas (mokytojų profesinio bendradarbiavimo stiprinimas prisiimant atsakomybę už mokykloje vykstančias veiklas ir mokinių pasiekimų gerinimą) (NKL, 212 psl.).

4. Problemų priežastis: negalią turintys mokiniai neturi sąlygų ugdytis kartu su bendraamžiais (ŠPP Nr. 4.1).

Pažangos priemonei aktualūs aspektai: poreikis pagerinti pedagogų pasirengimą dirbti su didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais; poreikis pritaikyti mokyklų fizinę ir informacinę aplinką neįgaliesiems bei didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams; poreikis didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių.

Didžiojoje dalyje mokyklų šiuo metu fizinė aplinka neužtikrina kokybiško mokymo(si). ŠMSM duomenimis, 2019 m. šalies bendrojo ugdymo mokyklų fizinė aplinka nebuvo tinkama įtraukiamam mokymui²⁰. Tik 6 bendrojo ugdymo mokyklos (iš tuo metu šalyje veikusių 1 056) buvo reikiamai pritaikytos mokiniams, turintiems negalią. Tuo tarpu mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, nuolat didėja. 2024 metais įsigalios Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimai, įpareigojantys visas mokyklas priimti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus, todėl mokyklų infrastruktūra turi atitikti universalios dizaino principus.

Pedagogų pasirengimo įtraukiamam ugdymui trūkumas aptartas prie priežasties Nr. 3. Pažangos priemonės veiklomis prisidedama prie fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymo, mokytojų kompetencijų tobulinimo.

Laukiami pokyčiai įgyvendinus Pažangos priemonę:

- sudarytos sąlygos negalią turintiems mokiniams ugdytis bendrose klasėse su bendraamžiais, neįaučiant fizinio ir psichologinio diskomforto (mokyklos aprūpintos modernia infrastruktūra bei įranga, atitinkančia šiuolaikinius saugumo ir universalios dizaino standartus; sudarytos tinkamos sąlygos mokinių sveikatingumui stiprinti (tinkama ir įvairių poreikių mokiniams vienodai prieinama sporto infrastruktūra) pedagogams suteiktos kompetencijos, reikalingos dirbant bendrose klasėse su didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais);
- padidėjęs mokinių skaičius vienai sąlyginei mokytojo pareigybei (bendrose klasėse mokantis specialiųjų poreikių turintiems vaikams, didėtų vienam pedagogui tenkančių mokinių skaičius).

Laukiamas pokytis bus matuojamas tokiais rodikliais:

NPP rodikliai	ŠPP rodikliai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodikliai	Savivaldybėms siūlomi pasirenkamieji rodikliai
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis (NPP 3.1)	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius	Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis
Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiojo būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis (NPP 3.2)	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis		Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, dalis
Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų, kuriems nustatytas pagalbos poreikis	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis		Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis

²⁰ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2020 m.). „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose. 2020 finansavimas“. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/08/Svietimas-salyje-2020.pdf>.

(NPP 3.2)			
			Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, skaičius

Susijusios Plano nuostatos:

- finansavimo lėšos galės būti skiriamos jau esančių mokyklų fizinei aplinkai gerinti laikantis universalaus dizaino principų (sporto aikštynai, bibliotekos, laboratorijos, mokomieji kabinetai, koridoriai, individualaus mokymosi ir poilsio erdvės, mokyklos prieigos ir pan.) ir vadovų bei pedagoginių darbuotojų kompetencijoms stiprinti, kokybiškai švietimo pagalbai teikti) (NKL, 212 psl.);
- kompetencijų stiprinimas gali vykti šiomis kryptimis: įtraukiojo ugdymo stiprinimo (konsultacijos ir pagalba pritaikyti ugdymo(si) aplinką ir didaktiką įtraukiam ugdymui, mokytojų kompetencijų dirbti su mokinių įvairove stiprinimas, komandinio darbo tarp mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų vystymas) (NKL, 212 psl.).

5. Problemos priežastis: kultūros turinys ir meno formos nesistemiškai integruotos į formalųjį švietimą (ŠPP Nr. 7.2).

Pažangos priemonei aktualūs aspektai: poreikis skirti dėmesį mokytojų kūrybinėms kompetencijoms lavinti bei tvariai partnerystei tarp menininkų ir pedagogų bendruomenės sukurti; reikalingi mokymai pedagogams, siekiant mokymosi ugdymo turinio pateikimo formų įvairovės; siekiant ugdymo(si) kokybės, būtina skatinti bendradarbiavimą tarp valstybinių ir savivaldybių kultūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir švietimo įstaigų, vykdančių ugdymo veiklas.

Orientacija į visapusišką ir kokybišką ugdymą siejasi su ketvirtuoju Jungtinių Tautų iškelto darnaus vystymosi tikslu, taip pat su Geros mokyklos koncepcijos 13 punkte išdėstytais geros mokyklos aspektais (asmenybės branda; gebėjimai, leidžiantys tapti pilietiškais, humaniškas vertybes puoselėjančiais visuomenės nariais ir sėkmingai planuoti asmeninį ir profesinį gyvenimą; įdomus, auginantis ir aktualus ugdymas). Siekiant kokybiško ir asmenybės ugdančio švietimo, į formalųjį ir neformalųjį ugdymą turėtų būti labiau integruojama ir kultūrinė edukacija. Tyrimais įrodyta²¹, kad kultūrinis ugdymas turi teigiamą poveikį techninėms žinioms ir įgūdžiams, socialiniams bei kultūriniais klausimams suvokti, kūrybiniam mąstymui, pasitikėjimui savimi, savigarbai ir komandinio darbo įgūdžiams tobulinti. Taip pat kultūrinio ugdymo integracija daro teigiamą įtaką mokyklos kultūrai (etosui ir klimatui). Todėl pokyčius ugdymo procese yra tikslinga derinti su geros mokyklos aspektais bei visapusišku ugdymu, į kurį patenka tiek XXI a. būtini ir karjerai reikalingi įgūdžiai, tokie kaip analitinis mąstymas, problemų sprendimas, technologijų panaudojimas (STEAM), tiek brandžios asmenybės aspektai, kaip savivertė, vertybinis kryptingumas, atsparumas, savęs pažinimas, tarpasmeniniai įgūdžiai (kultūrinis ugdymas).

Pasak ekspertų, Lietuvoje kultūrinės edukacijos sistema yra fragmentuota, joje vyrauja pavienės, nesisteminės iniciatyvos ir šios sistemos plėtra nėra tolygi. Kultūrinės edukacijos veiklų pasirinkimas yra ribotas, veiklų pasiskirstymas yra netolygus pagal savivaldybes ir amžiaus grupes. Specialistai rekomenduoja skatinti formalaus ir neformalaus švietimo sąsajas, ypač kultūrinės edukacijos kontekste. Užsienio šalių praktika rodo, kad mokyklose reikalingas ilgalaikių kultūrinių intervencijų, skirtų ugdymo problemoms spręsti, inicijavimas ir sistemiškas finansavimas²².

Pažangos priemonės veiklomis prisidedama prie mokytojų kompetencijų tobulinimo, taip pat kultūrinis ugdymas yra išskirtas kaip viena iš keturių krypčių, kuriomis vyks mokyklų veiklos tobulinimas savivaldybėse.

Laukiami pokyčiai įgyvendinus Pažangos priemonę:

- pagerėję mokinių pasiekimai (stiprėjančios mokyklos, besikeičianti kultūra ir vertybinės nuostatos, gerėjanti pamokų kokybė; padidėjęs kultūros prieinamumas visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos ar socialinės padėties);
- išaugęs mokinių susidomėjimas kultūra, didesnis įsitraukimas į popamokinę veiklą (padidėjęs įsitraukimas į neformaliojo švietimo veiklas).

Laukiamas pokytis bus matuojamas tokiais rodikliais:

²¹ J. Harland, K. Kinder, P. Lord, A. Scott, I. Schagen, J. Haynes (2000 m.). „Arts education in secondary schools: effects and effectiveness“.

https://www.researchgate.net/publication/282808636_Arts_education_in_secondary_schools_effects_and_effectiveness.

²² Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (2021 m.). „Nacionalinė mokinių kultūrinės edukacijos sistema. Galimybių studija“.

NPP rodikliai	ŠPP rodikliai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodikliai	Savivaldybėms siūlomi pasirenkamieji rodikliai
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis (NPP 3.1)	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius	Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis (proc.)
Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) (NPP 3.2)	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis		Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis

Susijusios Plano nuostatos:

- finansavimo lėšos galės būti skiriamos stipriai ir savivaldžiai mokyklos bendruomenei kurti (NKL, 212 psl.);
- kompetencijų stiprinimas gali vykti šiomis kryptimis: kultūrinio ugdymo stiprinimas (aktyvi kūrybinė ir praktinė mokinių veikla, edukacinių projektų su kultūros įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, profesionaliais meno kolektyvais įgyvendinimas, laiduojantis meninio ir kultūrinio ugdymo sistemiskumą) (NKL, 212 psl.).

6. Problemos priežastys: pedagogų darbo užmokestis nėra konkurencingas pritraukti ir išlaikyti švietimo sistemoje gabius ir motyvuotus asmenis (ŠPP Nr. 17.1); ribotos profesinės karjeros, profesinio augimo galimybės (ŠPP Nr. 17.4).

***Požangos priemonei aktualūs aspektai:** reikia pritraukti jaunesnių pedagogų; užtikrinti mokytojų regeneraciją; į regionus pritraukti mokyklų vadovų ir švietimo pagalbos specialistų; būtina sudaryti pedagogams tinkamas darbo sąlygas ir krūvį.*

Šiuo metu dvi gausiausios kartos Lietuvoje (50–59 m. ir 40–49 m.) dešimtmečio perspektyvoje priartės prie pensinio amžiaus ribos ar ją perkops, todėl netolimoje ateityje šie asmenys, tikėtina, trauksis iš darbo rinkos²³. Jaunesnių asmenų yra mažiau, todėl bendras darbingų asmenų skaičius Lietuvoje taip pat sumažės. Traukimosi mastas tarp regionų gerokai skirsis. Visos šios tendencijos galioja ir kalbant apie mokytojus. Dirbančių pensinio amžiaus mokytojų dalis 2020–2021 mokslo metais siekė apie 7,3 proc.²⁴ (2 011 pensinio amžiaus mokytojų iš 27 724 bendro dirbančių mokytojų skaičiaus). Teigiamas darbo jėgos prieaugis jaučiamas tik didžiuosiuose šalies miestuose, todėl pritraukti mokytojus į regionus, o tuo labiau į mažesniąsias kaimo ir miestelio mokyklas, darysis vis sunkiau. Regeneracijos problema atsilieps ugdymo kokybei, nes, mokytojams artėjant prie pensinio amžiaus, išryškės ir kompetencijos, ir etatų skaičiaus problemos.

Etatų skaičiaus problemą aštrina tai, kad jaunų pedagogų dalis nuo 2016 metų kasmet mažėja – 2019 metais jų buvo 3,47 proc. Šiuo rodikliu gerokai atsiliekame nuo EBPO vidurkio (10 proc.). Motyvuoti jaunos žmonės rinktis pedagogo specialybę sunku dėl palyginti nedidelių atlyginimų. Visu (1 512 valandų per mokslo metus) ar didesniu darbo krūviu dirbančių bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų Lietuvoje 2020–2021 mokslo metais buvo tik apie 52 proc.²⁵ Mažos mokyklos turi mažesnes galimybes užtikrinti visą darbo krūvį pedagogams ir sudaryti patrauklesnes darbo sąlygas. Dėl objektyviai mažesnių galimų darbo krūvių mažesnės kaimo mokyklos tenkinasi tuo, kad jose dirba „atvažiuojantys“ ar

²³ Strata (2021 m.). „Lietuvos žmogiškojo kapitalo būklė“. <https://strata.gov.lt/images/tyrimai/2021-metai/20210524-lietuvos-zmogiskojo-kapitalo-bukle-2021.pdf>.

²⁴ Strata (2021 m.). „Pedagogų poreikio prognozavimas. Rezultatų apžvalga“. <https://strata.gov.lt/images/tyrimai/2021-metai/20210318-pedagogu-poreikio-progzavimas-rezultatu-apzvalga.pdf>.

²⁵ <http://svis.emokykla.lt/pedagogai/>.

„išvažiuojantys“ mokytojai. Tai yra daliai mokytojų tenka dirbti dviejose ar daugiau mokyklų, o nuolatinis migravimas po skirtingas mokyklas neprisideda prie jų darbo kokybės²⁶.

Investavimas į mokytojų rengimą ir nuolatinį profesinį tobulinimą taip pat įvardijamas kaip vienas iš veiksmų, keliančių mokytojo profesijos prestižą ir padedančių pritraukti naujų pedagogų²⁷. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimas aptartas prie priežasties Nr. 3.

Pažangos priemonės veiklomis skatinamas mokytojų pritraukimas, siekiama subalansuoti mokytojų darbo krūvį. Netiesiogiai šios problemos priežastčiai įtaką daro visos Pažangos priemonėje planuojamos veiklos, kadangi, gerėjant mokyklų aplinkai, stiprėjant bendruomenei, gerėjant darbo sąlygoms ir mokytojų savijautai, tikimasi pritraukti naujų mokytojų.

Laukiami pokyčiai įgyvendinus Pažangos priemonę:

- pedagogų regeneracija – į mokyklas atvykstantys jauni mokytojai (siekiama siūlant savivaldybėms pasirenkamus rodiklius);
- subalansuotas pedagogų darbo krūvis, pagerėjusios fizinės ir emocinės sąlygos (optimizuojant mokyklų tinklą ir mažesnes mokyklas prijungiant prie didesnių, didės pedagogams tenkančio etato dalis vienoje mokykloje, nebus dirbama per kelias darbovietes, taps paprasčiau planuoti darbus. Siekiama siūlant savivaldybėms pasirenkamąjį rodiklį);
- pagerėję mokinių pasiekimai.

Laukiamas pokytis bus matuojamas tokiais rodikliais:

NPP rodikliai	ŠPP rodikliai	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodikliai	Savivaldybėms siūlomi pasirenkamieji rodikliai
Mokinių, nepasiekusių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygio, dalis (NPP 3.1)	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius	Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis
	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis		
Pedagoginių studijų absolventų, dirbančių mokyklose po studijų praėjus 2 metams, dalis (NPP 3.6)			Jaunesnių nei 50 metų bei 50 metų ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis
			Pareigybės dalis, tenkanti vienam pedagoginiam darbuotojui
			Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis

Susijusios Plano nuostatos: aprašyta prie kitų priežasčių.

Tikslinė grupė

Tiesioginės tikslinės grupės, kurioms numatoma skirti Pažangos priemonės investicijas, yra bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojai, jų vadovai, mokiniai ir mokyklų bendruomenės.

²⁶ Nacionalinė švietimo agentūra (2020 m.). „Lietuvos miestų ir kaimų mokinių pasiekimai: skirtumai, jų priežastys, galimi įveikos būdai“.

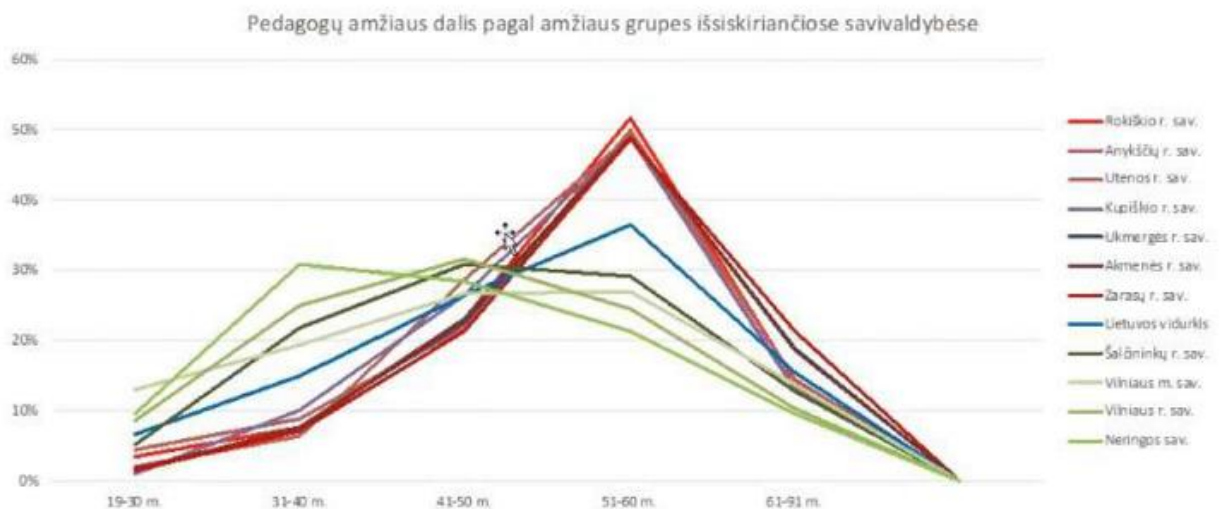
²⁷ Nacionalinė švietimo agentūra (2021 m.). „Svarbūs žingsniai didinant mokytojo profesijos prestižą“. https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/07/Mokytojo-profesijos-prestizas_elektroninis.pdf.

Planuojama, kad į Pažangos priemonės veiklas galės būti įtraukiamos savivaldybės pavaldžios bendrojo ugdymo mokyklos, kurios, vykdydamos priėmimą, neorganizuoja atrankos ir kuriose mokinių skaičius (įskaitant skyrius ir priešmokyklinio ugdymo mokinius) einamųjų mokslo metų rugsėjo 1 d. yra ne mažesnis kaip 200. Prognozuojama, kad vykstant mokyklų tinklo pertvarkai, mokiniai iš mažųjų mokyklų vyks mokytis į didesnes, mažos mokyklos taps didesnių mokyklų skyriais arba padaliniais.

Pagal įsipareigojimus, nustatytus Plane, į Pažangos priemonės veiklas turėtų būti įtraukiama ne mažiau kaip 150 Lietuvos mokyklų. Preliminariais skaičiavimais projekto nauda tiesiogiai turėtų pasiekti apie 77700 tokių mokyklų mokinių. Netiesioginę naudą gaus visų Pažangos priemonės veiklose dalyvaujančių savivaldybių teritorijoje esančių mokyklų mokiniai, kadangi savivaldybių lygmeniu bus fiksuojami įsipareigojimai dėl savivaldybės švietimo būklės ir kaitos.

Mažėjant mokyklų skaičiui prognozuojama, kad mažės ir mokyklų darbuotojų. Tęsiantis panašioms demografinėms tendencijoms, numatomas mokinių skaičiaus regionuose mažėjimas, mokyklų konsolidavimasis, mokytojų bei mokyklų vadovų skaičiaus mažėjimas, jiems natūraliai paliekant darbo rinką. Programos vykdymo metu siekiama iš dalies šiuos praradimus kompensuoti, investuojant į pedagoginių darbuotojų pritraukimą, mokyklų vadovų kompetencijų tobulinimą.

1 paveikslas. Pedagogų amžiaus dalis pagal amžiaus grupes, iliustruojanti ateities perspektyvas dėl jų skaičiaus mažėjimo (šaltinis – patiriamosios ekspertų darbo grupės informacija).

Vykstant šiems procesams, turės mažėti bendrųjų jungtinių klasių komplektų skaičius ir didėti mokinių skaičius vienam sąlyginiam mokytojo etatui.

Didžiuosiuose šalies miestuose šie demografiniai procesai turi mažiau įtakos, nes pastebimas teigiamas migracijos balansas. Didmiesčių mokyklų mokytojai dirba su dideliu vaikų skaičiumi, formuojamos didelės ir per didelės klasės. Prognozuojama, kad programos vykdymo laikotarpiu, vykdant mokyklų tinklo pertvarką, bus perskirstomos mokyklų teritorijos ir formuojamos optimalaus dydžio klasės, taip normalizuojant darbo krūvį pedagogams.

Ankstesnės investicijos

Pažangos priemonė yra rinkinys įvairių priemonių ir skirtingų investicijų krypčių, kurios ankstesnėse priemonėse nebuvo įgyvendinamos kompleksiskai – nebuvo vykdyta priemonių, kurios sujungtų investicijas į infrastruktūrą kartu su investicijomis į kvalifikacijos tobulinimą ir ugdymo veiklų vykdymą, pritaikant jas kiekvienos savivaldybės / mokyklos poreikiams.

Anksčiau vykdyti projektai, kurie iš dalies atitinka Pažangos priemonėje planuojamas investicijų kryptis:

- 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų lėšomis finansuoti projektai, kuriais buvo investuojama į mokyklų infrastruktūrą, įrangą, aplinkos gerinimą: „Bendrojo ugdymo mokyklų (progimnazijų ir pagrindinių mokyklų) modernizavimas: šiuolaikinių mokymosi erdvių kūrimas“ (Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-01-0001); „Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas“ (Nr. 09.1.3-CPVA-R-724). Tokioms veikloms poreikis yra didesnis, kadangi buvo investuota tik į nedidelę dalį mokyklų, kurioms reikalingas aplinkos atnaujinimas ir infrastruktūros modernizavimas. Nėra įmanoma išmatuoti vykdytų projektų įtakos kokybiniam pokyčiui, kadangi šios priemonės nebuvo susietos su mokinių pasiekimų stebėjimu. Bendra investicijų suma – 40 942

- tūkst. Eur („Bendrojo ugdymo mokyklų (progimnazijų ir pagrindinių mokyklų) modernizavimas: šiuolaikinių mokymosi erdvių kūrimas“ – 2 896 tūkst. Eur; „Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas“ – 38 046 tūkst. Eur).
- 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų lėšomis finansuoti projektai, kuriais buvo investuojama į mokyklų aprūpinimą ugdymui(si) skirtomis priemonėmis: „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“ (Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-02-0001); „Specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių įsigijimas“ (Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-04-0001). Šiomis investicijomis buvo orientuojamasi tik į STEAM sritį bei specialiuosius poreikius turinčius vaikus. „Tūkstantmečio mokyklų“ programos kontekste bus galima investuoti į įrangą, susijusią su keturiomis sritimis (lyderystė, įtraukusis ugdymas, kultūrinis ugdymas, STEAM ugdymas). Šioms keturioms kryptims priemonių poreikis yra didesnis, nei buvo galima įsigyti per minėtus projektus. Nėra įmanoma išmatuoti vykdytų projektų įtakos kokybiniam pokyčiui, kadangi šios priemonės nebuvo susietos su mokinių pasiekimų stebėjimu. Bendra investicijų suma – 25 508 tūkst. Eur („Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“ – 24 065 tūkst. Eur; „Specialiųjų mokymo priemonių ir ugdymui skirtų techninės pagalbos priemonių įsigijimas“ – 1 443 tūkst. Eur).
 - 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų lėšomis finansuoti projektai, kuriais buvo investuojama į mokyklų darbuotojų kompetencijų tobulinimą: „Lyderių laikas“ (Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-03-0001); „Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimas“ (Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-02-0001); „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001). Daugumos šių projektų metu mokyklų darbuotojams buvo siūlomi bendri seminarai ir mokymai, skirti dalykinėms kompetencijoms tobulinti, jie ne visada buvo aktualūs kiekvienos mokyklos konkrečiai situacijai. Todėl sudėtinga jų rezultatus palyginti su „Tūkstantmečio mokyklų“ pažangos priemone, kurioje pagal Plane aprašytą modelį ekspertų grupė padės sudėlioti kompetencijų tobulinimo planą, aktualų kiekvienos mokyklos / savivaldybės situacijai. Nėra įmanoma išmatuoti vykdytų projektų įtakos kokybiniam pokyčiui, kadangi šios priemonės nebuvo susietos su mokinių pažangos stebėjimu. Bendra investicijų suma – 13 541 tūkst. Eur („Lyderių laikas“ – 5 503 tūkst. Eur; „Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimas“ – 3 126 tūkst. Eur; „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ – 4 912 tūkst. Eur).
 - 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų lėšomis finansuoti projektai, kuriais buvo siekiama mokinių pažangos pagerėjimo per mokyklų veiklos tobulinimą ir ugdymo kokybės gerinimą: „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ (Nr. 09.2.1-ESFA-K-728); „Kokybės krepšelis“ (Nr. 09.2.1-ESFA-V-719). Šių projektų metu buvo matuojama mokinių pažanga, tačiau investicijos į „minkštąsias“ veiklas nebuvo derinamos su investicijomis į infrastruktūrą. Mokinių pasiekimų problema lieka aktuali, kadangi ne visuose mokyklų veiklos tobulinimo projektuose buvo pasiektas mokinių pasiekimų pagerėjimas. Mokykloms buvo leidžiama diegti visiškai naujus ir neišbandytus ugdymo modelius, todėl ne kiekviename projekte tai pasiteisino. Abiejuose projektuose pritrūko didesnio savivaldybių vaidmens numatant bendrą joms pavaldžių mokyklų tobulinimo viziją. Abiejuose projektuose buvo akcentuojami mokyklų kokybiniai skirtumai ir rangavimas (skirstyta į „geresnes“ ir „blogesnes“ mokyklas arba pagal mokinių pasiekimus ir išorinio vertinimo duomenis, arba pagal geros mokyklos požymių raišką) „Tūkstantmečio mokyklų“ pažangos priemonėje nenumatytas mokyklų rangavimas pagal kokybinius požymius. Bendra investicijų suma – 39 094 tūkst. Eur („Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ – 8 770 tūkst. Eur; „Kokybės krepšelis“ – 30 324 tūkst. Eur).

ANTRASIS SKIRSNIS

2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR TERITORINIAI SKIRTUMAI

Pažangos priemonę numatoma įgyvendinti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. Savivaldybių ir mokyklų dalyvavimas teritoriniu principu nėra ribojamas. Atsižvelgiant į Plano nuostatas, ribojamas savivaldybių dalyvavimas pagal jose esančių mokinių skaičių, nustatant, kad Pažangos priemonės veiklose savarankiškai gali dalyvauti tik savivaldybės, turinčios daugiau nei 1000 pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas besimokančių mokinių. Kitos savivaldybės dalyvauti gali tik tokiu atveju, jei bendradarbiauja su savivaldybe, turinčia daugiau nei 1000 pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas besimokančių mokinių. Įvertinus šį apribojimą, į Pažangos priemonės programos finansavimą tiesiogiai pretenduoti gali visos, išskyrus keturias mažiausiai mokinių turinčias savivaldybes. Tačiau ir joms nėra visiškai užkertamas kelias gauti finansavimą, jei jos į Pažangos priemonės programą įsitrauks bendradarbiaudamos su kitomis savivaldybėmis.

Teritorinius skirtumus galima analizuoti dviem aspektais:

a) skirtumai tarp savivaldybių. Savivaldybes galima skirstyti į miestų savivaldybes, žiedines savivaldybes, didžiąsias kaimiškas savivaldybes ir mažąsias savivaldybes;

b) skirtumai tarp toje pačioje savivaldybėje esančių mokyklų: miesto / miestelio mokyklos ir kaimo mokyklos; gimnazijos ir progimnazijos ir kt.

Skirtumai tarp savivaldybių pasireiškia geografiniais ir demografiniais ypatumais, gaunamu finansavimu, turimais ištekliais, mokinių pasiekimais. Skirtumai toje pačioje savivaldybėje pasireiškia mokyklų dydžiu, mokinių bei pedagoginio personalo skaičiumi, skirtinga SEK padėtimi, mokinių pasiekimais. Mokinių pasiekimų skirtumai aptarti II skyriaus I skirsnyje. Čia pateikiama detalizacija pagal skirtingas mokyklų charakteristikas.

2 paveikslas. Skirtumai tarp kaimo ir miesto mokyklų. Miestų mokyklų mokiniai pasiekia aukštesnius rezultatus nei miestelių ir kaimo mokyklų.

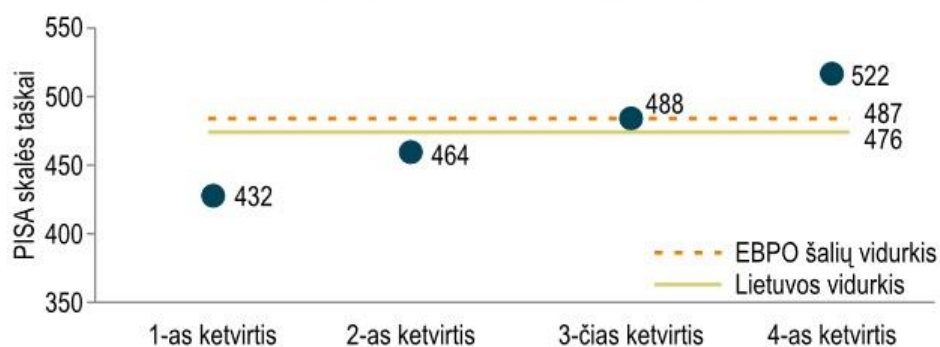
3 paveikslas. Skirtumai skirtingų mokyklų tipų. Gimnazijų mokiniai pasiekia aukštesnius rezultatus nei kitų tipų mokyklų mokiniai.

Duomenų šaltinis: PISA 2018

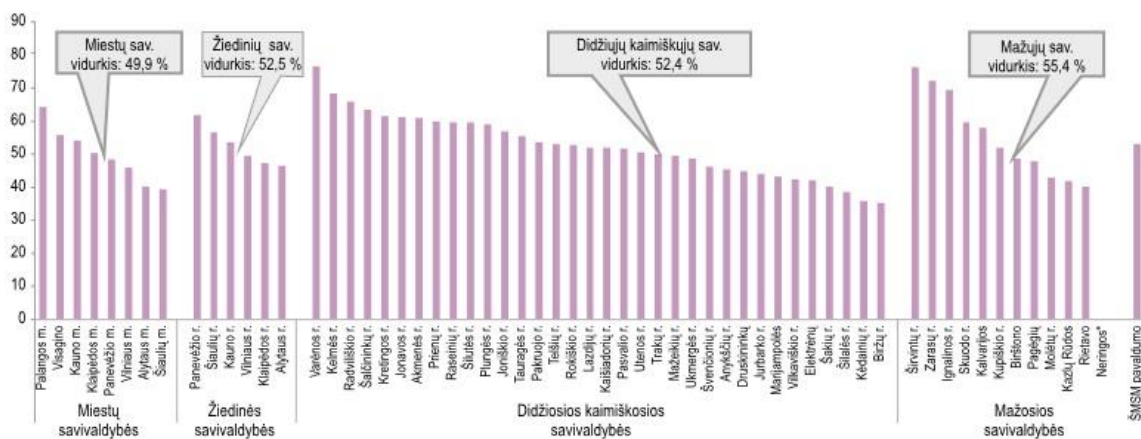
4 paveikslas. SEK konteksto skirtumai. Palankios SEK padėties mokiniai pasiekia geresnius rezultatus.

2018 m. PISA tyrimo penkiolikmečių skaitymo gebėjimų rezultatai pagal mokinio SEK padėtį

5 paveikslas. Skirtumai savivaldybėse tarp pažangą padariusių mokinių. Padariusių pažangą mokinių dalis savivaldybėse svyruoja nuo 76 proc. iki 35 proc.

2019 m. 6 klasės mokinių, padariusių pažangą per 2 metus (dalis proc.)

* Nėra duomenų.

Duomenų šaltinis: NSA

Finansavimas. Finansavimo lėšų šiuo metu daugiausia tenka žiedinėse ir mažosiose savivaldybėse besimokantiems mokiniams. Skaičiuojant vienam mokiniui, daugiau mokymo lėšų tenka mokiniams, kurie mokosi kaimo vietovėse, pagrindinėse mokyklose, mokyklose tautinių mažumų mokomosiomis kalbomis ir mokyklose, kuriose mokosi 120 ar mažiau mokinių. Šie skirtumai dažniausiai atsiranda dėl mokymo lėšų apskaičiavimo metodikos, pagal kurią numatytas finansavimas klasėms (t. y. klasėms su mažesniu mokinių skaičiumi tenka daugiau lėšų, skaičiuojant vienam mokiniui), o mokykloms tautinių mažumų kalba skiriamas didesnis finansavimas²⁸.

Demografinė padėtis. Mokinių skaičius taip pat kinta nevienodai. Vaikų daugėja žiedinėse Kauno, Klaipėdos, Šiaulių r. savivaldybėse, o daugumoje kitų savivaldybių – mažėja. Tai kelia nevienodus iššūkius regionams – savivaldybės turi nuolat spręsti ugdymo įstaigų tinklo plėtros ar siaurimo, mokyklų aprūpinimo, ugdymo kokybės gerinimo klausimus.

Mažėja bendras mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų skaičius. Didėja skaičius vaikų, turinčių SUP. Todėl tiek mieste, tiek kaime didėja SUP turinčių mokinių skaičius vienam švietimo pagalbos specialistui. Yra mokyklų, neturinčių jokio švietimo pagalbos specialisto. Tokių mokyklų dalis didžiausia mažosiose savivaldybėse.

Išteklių. 2020 metų duomenimis, didesnė dalis mokyklų, kurioms nereikia remonto, yra kaime, tačiau tuo pat metu kaimo mokyklos yra mažiau pritaikytos įtraukiamam ugdymui. Renovuojant kaimo mokyklas mažiau atsižvelgiama į negalią turinčių vaikų. Kaimo mokyklos taip pat lenkia miesto mokyklas aprūpinimu kompiuteriais ir projektoriais, tačiau kaimo vietovėse dažniau formuojamos mažesnės klasės, todėl realios galimybės naudotis šiomis priemonėmis nebūtinai yra geresnės. Miesto mokyklos yra geriau aprūpintos laboratorijomis (miesto mokyklų, turinčių laboratorijas,

²⁸ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (2020 m.). „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose. 2020 finansavimas“.

skaičius beveik dvigubai lenkia kaimo mokyklas). Žiūrint į mokyklų tipą, laboratorijomis geriausiai aprūpintos yra gimnazijos ir progimnazijos²⁹.

Mokyklų ir klasių dydis. Mažiausias mokyklas turi mažosios savivaldybės, taip pat stebima jų tolimesnio mažėjimo tendencija (beveik 93 proc. visų pagrindinių mokyklų šiose savivaldybėse yra mažos). Didžiausios mokyklos – žiedinėse ir miestų savivaldybėse. Didžiausios klasės formuojamos miestų savivaldybėse. Jungtinės klasės dažniausiai sudaromos mažosiose savivaldybėse ir kaimo mokyklose. Didžiųjų miestų mokyklose jungtinių klasių problemos beveik nėra, tačiau pastebima priešinga tendencija – Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos mokyklų mokiniai mokosi perpildytose klasėse, todėl šiuose miestuose, priešingai nei kitose Lietuvos vietose, trūksta mokyklų.

„Tūkstantmečio mokyklų“ programa siekiama, kad kuo didesnė dalis mokyklų bendradarbiautų keičiantis patirtimi ir naudotųsi kitų mokyklų infrastruktūra (laboratorijomis, stadionais ir pan.). Todėl svarbu atsižvelgti į geografinį aspektą. Savivaldybės, teikiančios paraiškas, bus skatinamos bendradarbiauti su kaimyninėmis, įtraukti į tinklą mokyklas iš gretimų savivaldybių tam, kad savivaldybės pakraščiuose esančių mokyklų mokiniai lengviau ir greičiau galėtų pasiekti sau reikalingus išteklius (pvz., nuvykti į kito rajono arčiau esančią mokyklą tam, kad galėtų naudotis ten esančia laboratorija).

Teritoriniu požiūriu kiekvienos savivaldybės situacija yra unikali, todėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje numatoma kiekvieną atvejį vertinti atskirai ir kiekvienai savivaldybei numatyti būtent jai reikalingas veiklas / finansavimą. Šį darbą kartu su savivaldybėmis atliks „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertai.

Pažangos priemonė atitinka Lietuvos Respublikos bendrojo plano³⁰ nuostatas, pagrindinės iš kurių yra šios:

Bendrojo plano skirsnis ir punktas	Bendrojo plano sprendinys	Pažangos priemonės atitikimas bendrajam planui
I sk. 67 p.	Planuojant ir projektuojant aplinką, pastatus ir jų prieigas, transporto sistemas bei informacines technologijas, taikyti universalus dizaino ir integruoto planavimo bei viešųjų erdvių ir gatvių humanizavimo principus, kad ta pačia aplinka ir produktais galėtų naudotis visi asmenys, neišskiriant specialiųjų poreikių.	Bus keliamas reikalavimas, kad kuriama arba atnaujinama infrastruktūra atitiktų universalus dizaino principus.
I sk. 60 p.	Viešųjų paslaugų infrastruktūra ir jos teikiamų paslaugų pasiūla turi atitikti paklausą. Viešųjų paslaugų tinklo efektyvumui užtikrinti viešąsias paslaugas siesti su urbanistinių centrų hierarchija, bet neapsiriboti tik ja.	Bus atliekama savivaldybių švietimo būklės ir kaitos analizė, infrastruktūra bus plėtojama, atsižvelgiant į kiekvienos savivaldybės situaciją.
I sk. 74 p.	Vystant statybas naudoti aplinkai nekenksmingas statybines medžiagas, prioritetą teikiant netoliese gaminamai produkcijai, taip užtikrinant transportavimo atstumo mažinimą, išmetamų į orą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) ir kitų teršalų sumažinimą bei gamtos apsaugą.	Bus atsižvelgta organizuojant mokyklų statybą tose savivaldybėse kur tai aktualu.
II sk. 149 p.	Esant perteklinei viešųjų paslaugų infrastruktūrai ir atsižvelgiant į demografinę situaciją, vykdyti tokios infrastruktūros efektyvinimą, diegti funkcijų sujungimo, daugiafunkciškumo ir infrastruktūros bendro valdymo ir dalijimosi principus.	Savivaldybės turės pasitvirtinti atnaujintus bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos planus, kuriuose bus aptartas infrastruktūros naudojimo optimizavimas.
II sk. 150 p.	Ten, kur tokios infrastruktūros trūksta, steigti naujas viešųjų paslaugų teikimo įstaigas, tačiau nauja viešųjų paslaugų infrastruktūra gali būti kuriama tik objektyviai įvertinus esamos infrastruktūros partnerysčių grupėje panaudojimo galimybes.	Bus atsižvelgta organizuojant mokyklų statybą tose savivaldybėse kur tai aktualu. Savivaldybių švietimo pažangos planai (toliau – Pažangos planai) bus derinami su ekspertais, kurie teiks pasiūlymus.
II sk. 155 p.	Teikti prioritetą bendrojo ugdymo įstaigų efektyvinimui (pertvarkai) savivaldybių lygmeniu atsižvelgiant į demografinės tendencijas. Bendrojo ugdymo įstaigų pertvarka apima mokyklų reorganizavimą, jas apjungiant, atliekant struktūrinius pertvarkymus ir palaipsniui nekomplektuojant	1. Savivaldybės turės pasitvirtinti atnaujintus bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos planus. 2. Bus atliekama savivaldybių švietimo būklės ir kaitos analizė.

²⁹ Ten pat.

³⁰ Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas. Sprendiniai. <http://www.bendrasisplanas.lt/wp-content/uploads/2021/04/LR-BP-SPRENDINIŲ-DOKUMENTAS-0416.pdf>.

	tam tikrų klasių, kitoms reikmėms perduodant ugdymo poreikiams nenaudojamas mokyklų patalpas, kt. Esant ekonominiam pagrįstumui, bendradarbiauti su šalia esančiomis savivaldybėmis, apjungiant ir / arba dalinantis bendra infrastruktūra ir / arba žmogiškaisiais ištekliais	Ekspertai konsultuos savivaldybes pažangos planų rengimo metu ir derins siekiamus rodiklius. Visoms savivaldybėms privalomas rodiklis yra „Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis“. 3. Bus skatinamas bendradarbiavimas tarp teritoriškai besiribojančių savivaldybių, kad vienoje savivaldybėje sukurta arba atnaujinta infrastruktūra būtų prieinama ir kitų savivaldybių moksleiviams bei mokytojams (didinama finansavimo suma).
II sk. 156 p.	Bendrojo ugdymo įstaigų efektyvinimą vykdyti įvertinus šiuos pagrindinius stebėsenos rodiklius: mokymosi plotą, tenkantį vienam mokiniui (kv. m.), ugdymo reikmėms ir aplinkai išlaikyti skiriamas lėšas (tūkst. Eur), tenkančias vienam mokiniui. Prioritetas bendrojo ugdymo įstaigų efektyvinimui nustatytas atsižvelgiant į šių rodiklių reikšmės savivaldybėse, pertvarką vykdančiais etapais tose savivaldybėse, kuriose rodiklių reikšmės yra prasčiausios	Savivaldybės turės pasitvirtinti atnaujintus bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos planus. Planai turi atitikti galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.
II sk. 178 p.	Mažinti kultūros vartojimo skirtumus skirtingose geografinėse vietovėse ir tarp skirtingų visuomenės grupių. Regionuose plėtoti aukštos kokybės kultūrinės paslaugas, pritraukiant kultūrinį turinį iš urbanistinių centrų, bei tam pritaikant vietos infrastruktūrą <...>. Nuo rajonų centrų labiau nutolusiose savivaldybėse, kaimo vietovėse užtikrinti bendrųjų kultūros edukacijos paslaugų prieinamumą, ypač vaikams ir jaunimui <...>.	Kaip viena iš keturių mokyklų veiklos tobulinimo krypčių išskirtas kultūrinis ugdymas. Skatinama kultūrą, meną ar (ir) menininkus, kūrėjus pasitelkti mokyklų bendruomenių ūgčiai ir mokymo(si) pažangai.

III SKYRIUS ALTERNATYVŲ ANALIZĖ

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS ALTERNATYVŲ ANALIZĖS NUOSTATOS	
Igyvendinant Pažangos priemonę planuojama vykdyti dviejų tipų veiklas – reguliacinę ir mišrią, apimančią komunikacinę, analitinę ir investicinę veiklų elementus. Finansavimo lėšos būtų naudojamos tik mišriai veiklai vykdyti. Reguliacinę veiklą numatoma vykdyti bet koku atveju. Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai ir Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai yra švietimo reformai būtini dokumentai.	
ANTRASIS SKIRSNIS 2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS	
Alternatyvų variantų pasirinkimą riboja tai, kad daugelis sprendimų jau yra patvirtinti Plane. Šiame dokumente apie „Tūkstantmečio mokyklų“ programą pateikta tokia informacija: - Pažangos priemone siekiama pertvarkyti ir pagerinti mokyklų infrastruktūrą, kad visiems Lietuvos vaikams būtų užtikrintos vienodos ugdymosi galimybės, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą ir socialinę bei ekonominę aplinką. - Pažangos priemone taip pat siekiama didinti mokytojų motyvą ir profesijos patrauklumą – teikti paramą mokytojams, kad jie galėtų tobulinti kompetencijas ir įgyti aukštesnę kvalifikaciją.	

- Pažangos priemonė padės savivaldybėms konsoliduoti švietimo išteklius ir stiprinti jau veikiančias mokyklas, kad mokyklose būtų kuriama įtraukaus ugdymo ekosistema ir diegiamas tinklaveika pagrįstas ugdymo organizavimas ir valdymas.
- Pažangos priemonė bus įgyvendinama savivaldybių lygmeniu.
- Iki 2021 m. gruodžio 31 d. bus patvirtinta pažangos programa „Tūkstantmečio mokyklos“, kurioje bus nustatytos sąlygos ir reikalavimai savivaldybėms, siekiančioms gauti paramą mokyklų veiklai, mokytojų rengimui ir infrastruktūros plėtrai.
- Paraiškas dalyvauti Pažangos priemonės programoje savivaldybės teiks remdamosi aiškiais kriterijais.
- Paraiškas taip pat galės kartu teikti ir kelios savivaldybės, kad būtų skatinama mokyklų tinklaveika neapsiribojant vienos savivaldybės teritorija, jungiamasi į stambesnius subjektus, mokyklų miestelius.
- Mokyklų restruktūrizavimo planus savivaldybės patvirtins iki kiekvienų metų balandžio 30 d.
- Pažangos priemonės programą įgyvendins bent 80 proc. Lietuvos savivaldybių ir pagal ją bus remiama 150 mokyklų.
- Įgyvendinant Pažangos priemonę mažos mokyklos taps didesnių mokyklų skyriais arba padaliniais, todėl pagerės mokymosi aplinka mokiniams, bus sudarytos geresnės darbo sąlygos mokytojams, bus konsoliduoti mokymo ir mokymosi ištekliai ir efektyviau naudojamos mokymo lėšos (mažės ūkio lėšų ir administravimo kaštų dalis).
- Pažangos priemonė bus baigta įgyvendinti iki 2026 m. birželio 30 d.
- Įsigalios teisės aktai dėl pažangos programos, kurie apims: 1) būtinų savivaldybių ir mokyklų švietimo kokybės stebėsenos rodiklių sąrašus (bus patvirtinta švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu); 2) mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimus (bus patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu); 3) Tūkstantmečio mokyklų programą (ji bus patvirtinta švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu); 4) reikalavimus savivaldybių kvietimams (tikslai, rodikliai, paramos paketai savivaldybėms ir mokykloms); 5) priežiūros mechanizmą.
- Į Pažangos priemonės programos finansavimą gali pretenduoti: 1) savivaldybė, kurioje yra ne mažiau kaip 1 000 pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas besimokančių mokinių; 2) dvi ir daugiau besiribojančių (teritoriškai besiribojančių) savivaldybių, atitinkančių 1 kriterijų; 3) dvi ar daugiau gretimų (teritoriškai gretimų) savivaldybių, kai viena iš jų neatitinka 1 kriterijaus.
- Būtiniosios sąlygos savivaldybėms: 1) parengta pažangos siekiančių Tūkstantmečio mokyklų tinklo vystymo vizija: nurodomos planuojamos investicijos ir inovacijos, kuriomis bus siekiama Tūkstantmečio mokyklų kokybės standarto, stiprinama Geros mokyklos požymių raiška, įgyvendinami išipareigojimai pagal pažangos rodiklius; 2) savivaldybės tarybos patvirtintas 2021–2025 m. bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrasis planas, atitinkantis formaliojo švietimo programas vykdančių mokyklų tinklo kūrimo taisyklių nuostatas (pvz., neformuojamos jungtinės 5–8 klasės; 1–4 klasėse gali būti jungiamos tik dvi paralelinės 1 ir 2 klasės arba 3 ir 4 klasės); 3) savivaldybės tarybos patvirtintas mokyklų, sudarančių Tūkstantmečio mokyklų tinklą savivaldybėje ir atitinkančių 3 punkto kriterijus, sąrašas.
- Kriterijai mokykloms (netaikoma planuojamoms naujai steigti mokykloms): 1) mokykla, vykdydama priėmimą, neorganizuoja mokinių atrankos; 2) mokinių skaičius einamųjų mokslo metų rugsėjo 1 d. yra ne mažesnis kaip 200 mokinių.
- Savivaldybei skiriamo finansavimo maksimali suma priklauso nuo mokinių, besimokančių pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, skaičių savivaldybėje. Skiriamos šešios galimos savivaldybių grupės pagal mokinių skaičių ir maksimalią lėšų sumą.
- Pažangos priemonei skiriama finansavimo suma – 210 mln. Eur (neskaitant PVM).

Įvertinus Plane pateiktą informaciją, galima daryti tokias išvadas:

- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas per skirtingus organizacinius modelius, kadangi jau yra įvardyta, jog Pažangos priemonė įgyvendinama savivaldybių lygmeniu.
- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas pagal dalyvaujančių mokyklų skaičių, kadangi rodiklis jau yra nustatytas Plane.
- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas per skirtingas tikslines grupes, kadangi jos yra įvardytos Plane.
- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas pagal skirtingas investicinės veiklos investavimo kryptis, kadangi jos jau yra aptartos Plane, įskaitant keturias tematines kompetencijų / mokyklų veiklos tobulinimo kryptis, kurios kyla iš Geros mokyklos koncepcijos, bei ŠPP numatytų problemų, ir yra aprašytos Pažangos priemonės aprašo pagrindimo II skyriuje bei „Naujos kartos Lietuva“ plane. Pagal šias temas alternatyvoms skaičiuoti pagrįstų prielaidų suformuoti neįmanoma, kadangi Lietuvoje nebuvo atlikta tyrimų, parodančių kiekvienos iš šių temų įtaką mokinių pasiekimams.
- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas Pažangos priemonės programoje dalyvaujančių savivaldybių ar mokyklų kokybinių skirtumų požiūriu (pvz., skirstyti mokyklas į kategorijas su geresniais ar prastesniais

mokinių pasiekimais, skirtingais išorinio vertinimo rezultatais ar pan. ir pagal tai nustatyti dalyvavimo Pažangos priemonės veiklose kriterijus), nes atrankos kriterijai jau yra aptarti Plane.

- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas, nustatant skirtingą proporciją tarp investicijų, skiriamų infrastruktūrai, ir investicijų, skirtų mokyklų veiklos tobulinimo veikloms (kvalifikacijai kelti, ugdymo veikloms organizuoti), kadangi toks reikalavimas prieštarautų pačiai Pažangos priemonės idėjai atskirai įvertinti kiekvienos savivaldybės situaciją ir pritaikyti jai tinkamiausią sprendimą. Kiekviena savivaldybė turės įsivertinti savo švietimo būklę ir kaitą, turimus išteklius (infrastruktūrą bei intelektualius išteklius), problemas ir pasirinkti tinkamiausią investavimo kryptį savo situacijai (investicijos savivaldybėse gali skirtis, priklausomai nuo jų dydžio, mokyklų ir mokinių skaičiaus, turimos infrastruktūros, demografinių prognozių, tikslinės grupės sudėties ir pan.). Savivaldybėms nebus ribojimo dėl investavimo krypčių proporcijos, tačiau bus nustatomas reikalavimas neinvestuoti visų lėšų į infrastruktūrą, o visas investicijas susieti su rodikliais ir vykdomomis veiklomis.
- Nėra tikslinga nagrinėti alternatyvas, perskirstant savivaldybėms nustatytus maksimalaus finansavimo dydžius, kadangi Plane nurodyta, kad šie dydžiai priklauso nuo mokinių skaičiaus savivaldybėje.

Įvertinus esamą situaciją, nagrinėjama tik viena alternatyva. Atsižvelgiant į Pažangos priemonės specifiką, Pažangos priemonės veiklose dalyvaujančių savivaldybių bus prašoma pateikti alternatyvų analizę savo planuojamoms veikloms kartu su Pažangos planais (prieš įtraukiant savivaldybes į Pažangos priemonės veiklų projektus):

- kai savivaldybės (ar jų grupės) pateiktame Pažangos plane suplanuotų investicijų suma į infrastruktūrą ar ilgalaikį turtą viršija 1 mln. Eur, – investicijų projektą, parengtą pagal IP metodiką;
- kai savivaldybės (ar jų grupės) pateiktame Pažangos plane suplanuotų investicijų suma į infrastruktūrą ar ilgalaikį turtą neviršija 1 mln. Eur, – sąnaudų ir naudos analizės ir (arba) sąnaudų efektyvumo analizės skaičiuoklę, parengtą pagal IP metodiką ir nagrinėjančią tris alternatyvas Pažangos plane suplanuotų veiklų atsiperkamumui arba efektyvumui pagrįsti.

1 alternatyva

Pažangos priemonė įgyvendinama vykdant dvi veiklas – reguliacinę ir mišrią, apimančią komunikacinės, analitinės ir investicinės veiklų elementus. Vykdant mišrią veiklą yra investuojama į ugdymo kokybės gerinimą savivaldybių lygmeniu, kiekvienai suteikiant galimybę gauti būtent jai reikalingiausias investicijas, susijusias su mokinių pasiekimų gerinimu ir pasiekimų atotrūkio mažinimu. Pažangos priemonei įgyvendinti pasitelkiami ekspertai, vykdančys analizę ir konsultacijas. Ekspertai analizuoja kiekvienos savivaldybės situaciją ir padeda nustatyti joms aktualiausius rodiklius bei optimaliai suplanuoti finansavimo lėšas.

Tiesioginės **tikslinės grupės**, kurioms numatoma skirti Pažangos priemonės investicijas, yra bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojai, jų vadovai, mokiniai ir mokyklų bendruomenės. Vykdant mišrios veiklos dalį – komunikaciją, papildomai numatoma dar viena tikslinė grupė – savivaldybių administracijų darbuotojai.

Pažangos priemonės vykdytojai. Reguliacinę veiklą vykdo ŠMSM, kadangi veikla susijusi su atitinkamų teisės aktų priėmimu. Mišrią veiklą vykdo Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA), savivaldybės ir mokyklas (jei bus poreikis) įtraukdama kaip partneres.

Įgyvendinant reguliacinę veiklą numatoma:

- patvirtinti Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimus;
- patvirtinti Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimus;
- patvirtinti „Tūkstantmečio mokyklų“ pažangos programą.

Įgyvendinant mišrią veiklą numatoma:

- organizuoti susitikimus su savivaldybėmis, kurių metu būtų aptariamoms numatomoms veikloms, atsakoma į klausimus ir aptariama kiekvienos savivaldybės galimybė dalyvauti;
- derinti rengiamų dokumentų projektus su visuomene ir savivaldybėmis;
- teikti informaciją žiniasklaidai;
- palaikyti Pažangos priemonei skirtą interneto tinklalapį ir skelbti jame aktualią informaciją;
- atlikti savivaldybių esamos švietimo sistemos būklės ir kaitos analizę;
- derinti savivaldybių švietimo pažangos planus;
- konsultuoti savivaldybes švietimo pažangos planų rengimo klausimais;
- padėti savivaldybėms rengti investicijų projektus;
- skirti lėšas mokyklų veiklai tobulinti keturiomis kryptimis: įtraukiojo ugdymo stiprinimo; STEAM ugdymo stiprinimo; kultūrinio ugdymo stiprinimo; lyderystės visais lygmenimis stiprinimo;
- Pažangos priemonės lėšomis finansuoti: infrastruktūros kūrimą ir modernizavimą; įrangos įsigijimą; švietimo darbuotojų kompetencijų stiprinimą; mokyklų išteklių prieinamumo gerinimą; ugdymo veiklų, atliepiančių Geros mokyklos koncepcijos nuostatas, organizavimą.

Pažangos priemonei įgyvendinti pasitelkti ekspertai („Tūkstantmečio mokyklų akademija“) padės konkrečioms savivaldybėms kartu su jų švietimo bendruomenėmis išsivertinti savo poreikius, turimas priemones, žmogiškuosius išteklius, identifikuoti konkrečiai savivaldybei aktualias specifines problemas, suplanuoti investicijas ir užsibrėžti rodiklius, taip optimizuojant lėšų panaudojimą. Savivaldybė suformuos sąrašą mokyklų, kurios dalyvaus projekte – Tūkstantmečio mokyklų tinklą. Turės būti pateiktas savivaldybės vystomo „Tūkstantmečio mokyklų“ projekto švietimo pažangos savivaldybėse Pažangos planas, kuriame turės būti pateikiama informacija apie savivaldybės švietimo sistemos būklę ir kaitą, spręstinas problemas ir tobulintinas sritis; planuojamas veiklas ir reikalingas investicijas joms įgyvendinti; socialines inovacijas ar kitus būdus, kuriais bus stiprinama Geros mokyklos požymių raiška; siektinus rodiklius ir jų reikšmes, kurias įsipareigojama pasiekti įgyvendinamos Programos veiklomis. Pažangos planus taip pat galės teikti ir kelios savivaldybės kartu, pavyzdžiui, didmiesčio ir žiedinė savivaldybė, kelios greta esančios nedidelės savivaldybės ir pan., t. y. skatinama mokyklų tinklaveika neapsiribojant vienos savivaldybės teritorija, jungimasis į stambesnius subjektus, mokyklų miestelius. „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertai padės identifikuoti kokiomis veiklomis bus galima pasiekti programoje numatytą tikslą.

Kompetencijų tobulinimas keturiomis kryptimis vyks tiek per ugdymo veiklą ir užsiėmimų organizavimą, tiek per mokyklų darbuotojų kompetencijų tobulinimą. Kartu su „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertais bus identifikuotos kiekvienai mokyklai aktualiausios mokymų sritys ir temos. „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje numatytas mokytojų ir mokyklų vadovų kompetencijos tobulinimas skirsis nuo kitų panašių investicijų tuo, kad bus orientuotas į neformalųjį švietimą, mokymąsi vieniems iš kitų, praktinį mokymą. Numatoma, kad šioje programoje bus remiamasi stažuotėmis, mentoryste, tinklo mokyklų savitarpio pagalba, praktinės pagalbos teikimu kiekvienai mokyklai, atsižvelgiant į jos situaciją (nenumatomas formalus mokymas).

Biudžetas, skirtas alternatyvai įgyvendinti – 210 mln. Eur (neskaitant PVM).

Pažangos priemonės įgyvendinimo trukmė. Pažangos priemonės investicijų laikotarpio pabaiga – 2026 m. birželio mėnuo, tačiau pokyčiai bus stebimi ir stebėsenos rezultato rodikliai bus siekiami iki 2030 metų, kadangi jie atspindi ŠPP ir 2021–2030 m. NPP strateginius tikslus.

Skaičiuojant alternatyvą daromos prielaidos apie investavimo sumų pasiskirstymą tarp infrastruktūros, ilgalaikio turto bei „minkštųjų“ veiklų – kvalifikacijos tobulinimo ir ugdymo veiklų vykdymo. Šis paskirstymas naudojamas tik atsiperkamumui apskaičiuoti, darant prielaidas apie tikėtiną lėšų pasiskirstymą tarp veiklų. Pažangos priemonėje nenustatoma investicijų dalis, kurią savivaldybės turės skirti tam tikrai veiklai.

TREČIASIS SKIRSNIS

2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVŲ Palyginimas ir GERIAUSIOS ALTERNATYVOS PASIRINKIMO ARGUMENTAI

Alternatyva skaičiuojama taikant sąnaudų ir naudos analizę (toliau – SNA). Alternatyva įvertinta pagal ekonominės naudos ir išlaidų santykį (toliau – ENIS) bei ekonominę grynąją dabartinę vertę (toliau – EGDV). Skaičiavimai atlikti naudojant skaičiuoklę, pasirenkant veiksmingumo analizės principą bei taikant 20 metų ataskaitinio laikotarpio trukmę.

Vertinant priemonės socialinį-ekonominį poveikį buvo pasirinktas ekonominės naudos komponentas „*Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį bendrojo ugdymo paslaugų prieinamumą ir pagerėjusią kokybę*“, kadangi Pažangos priemonė skirta ugdymo paslaugų kokybei ir prieinamumui pagerinti.

Atlikus analizę, apskaičiuoti tokie rodikliai:

- ENIS – 5,17;
- EGDV – 1 008 203 110 Eur.

IV SKYRIUS

2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS DETALIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS TEISINĖ APLINKA

Dokumentai, kuriuose aptariama priemonės įgyvendinimo eiga, sprendžiamos problemos ir siejami rezultatai:

- 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir

sporto ministerijos Švietimo plėtros programos patvirtinimo“ (toliau – 2021–2030 metų ŠPP) (detalizuotos problemos, numatyta priemonė, užfiksuoti rodikliai, kurie siejasi su NPP);

Dokumentai, kuriuose nustatytas teisinis priemonės pagrindas:

- 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė;
- 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo CM 4171/21 dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo priedas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „Naujos kartos Lietuva“ (užfiksuoti rodikliai, detalizuotas priemonės įgyvendinimo planas, eiga, trukmė).
- 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“;

Dokumentai, kuriuose nustatytos administracinės procedūros, apibrėžiančios priemonės tvirtinimo eigą bei tvarką:

- Strateginio valdymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“;
- 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 1K-240 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Dokumentai, susiję su priemonės tikslais, rodikliais ir veiklomis:

- Tikslų, pagal kurį numatyta racionaliau panaudoti turimus išteklius, užtikrinant savivaldybių mokyklų ugdymo kokybę, įtrauktį ir prieinamumą, pasiekimo vertinimo kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto 2022 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl tikslo savivaldybėms nustatymo ir jo pasiekimo vertinimo kriterijų patvirtinimo“ (nustatytas tikslas savivaldybėms, į kurį bus atsižvelgiama įgyvendinant „Tūkstantmečio mokyklų“ programą);
- Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ („Tūkstantmečio mokyklų“ programa savo investicijomis iš dalies prisidės prie mokyklų tinklo pertvarkos);
- Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ („Tūkstantmečio mokyklų“ programa remiasi šiame dokumente išdėstytais principais);
- „Tūkstantmečio mokyklų“ programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-137 „Dėl „Tūkstantmečio mokyklų“ programos patvirtinimo“ d. (dokumentas nustato gaires savivaldybėms, dalyvaujančioms priemonės veiklose).

Dokumentai, kuriuos numatoma patvirtinti priemonės įgyvendinimo metu:

- Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai (reguliacinė veikla, numatytas atskiras produkto rodiklis);
- Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai (reguliacinė veikla, numatytas atskiras produkto rodiklis);
- Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai (tvirtins programoje dalyvaujančios savivaldybės, pagal Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatas).
- Savivaldybių lygmeniu – dokumentai, kuriais bus prašoma įforminti įsipareigojimus užtikrinti sutartų pažangos priemonių rodiklių pasiekimą.

Dokumentai, ribojantys priemonės veiklą įgyvendinimą: nėra.

Dokumentai, ribojantys priemonės veiklą tęstinumą, paaiškės Pažangos priemonės įgyvendinimo metu. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytas „Tūkstantmečio mokyklų“ programos tęstinumas iki 2030 metų. Esant galimybei, šis etapas būtų finansuojamas valstybės biudžeto lėšomis. Šiam etapui turėtų būti patvirtinti atitinkami dokumentai, nustatantys lėšų skyrimą ir sąlygas. Tai galės būti padaryta tik įvertinus vykdomos Pažangos priemonės sėkmę ir pasiektus tarpinius rodiklius. Todėl šiame pažangos priemonės apraše šis veiklą tęstinumo etapas nėra planuojamas ir jam reikalingi dokumentai nėra identifikuojami. Šiame pažangos priemonės apraše laikoma, kad „Tūkstantmečio mokyklų“ programa įgyvendinama iki 2026 metų, panaudojant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės investicijas, o stebėsenos rezultato rodikliai stebimi po investicijų pabaigos, iki 2030 metų.

ANTRASIS SKIRSNIS

**2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO
MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ PRIEMONĖS PROJEKTŲ VYKDYTOJAI**

Pirmąją Pažangos priemonės veiklą (žr. V skyriaus lentelę „Plėtros programos pažangos priemonės veiklų suvestinė“) įgyvendina ŠMSM, kadangi tai yra reguliacinė veikla, kurią įgyvendindama ŠMSM turi priimti atitinkamus teisės aktus pagal savo kompetenciją.

Pagrindinė „Tūkstantmečio mokyklos“ programos vykdytoja mišriai veiklai ŠMSM sprendimu paskirta ESFA, atsižvelgiant į organizacijos turimą patirtį projektų administravimo ir valdymo srityje:

- 1) ESFA turi 19 metų patirtį, dirbdama su Europos Sąjungos investicijų projektais, orientuotais į žmogiškuosius išteklius (iš viso 2,2 mlrd. Eur Europos socialinio fondo investicijų, daugiau nei 5 tūkstančiai projektų, nukreiptų į žmogiškuosius išteklius, 1,2 mln. Lietuvos gyventojų, gavusių ESFA administruotų projektų teikiamą naudą);
- 2) organizacija turi patirties šalies mastu valdant svarbius projektus (nuo 2017 metų įgyvendinami projektai, finansuojami iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo lėšų, nuo 2017 metų įgyvendinami tarptautiniai Europos Sąjungos dvynių projektai; įgyvendinamas Europos Komisijos remiamas projektas „PEnCIL“, skirtas socialinių inovacijų kompetencijų centrui steigti Lietuvoje; Europos Socialinio fondo lėšomis finansuojamas projektas „Alternatyvių investicijų detektorius“);
- 3) turi pakankamai žmogiškųjų išteklių Pažangos priemonės sėkmingai eigai užtikrinti (turi darbuotojų, sertifikuotų Tarptautinės projektų valdymo asociacijos (IPMA));
- 4) turi patirties komunikacijos kampanijų organizavimo ir vykdymo srityje (vykdomas visuomenės informavimo apie veiksmų programą projektas Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-002; 2014–2020 m. periodu vykdytos arba vykdomos 10 komunikacijos kampanijų; vykdyta iniciatyva „Metas keisti“, sėkmės istorijų kampanija „Žingsniai“);
- 5) ESFA yra ŠMSM pavaldi institucija ir ŠMSM yra jos dalininkė.

Vieną projekto vykdytoją paskirti nuspręsta dėl būtinybės užtikrinti Pažangos priemonės lygiu nustatytų rezultatų pasiekimą. Vykdytojas bus atsakingas už veiklų įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną; savivaldybių švietimo pažangos planų derinimą su Pažangos priemonės siekiamais rezultatais užtikrinimą; rodiklių pasiekimą; savivaldybių švietimo pažangos planų sujungimą į vieną projektą, pagalbą rengiant investicijų projektus; centralizuotų pirkimų vykdymą; dvigubo finansavimo prevenciją; lėšų paskirstymą.

ESFA bus sudaroma švietimo turinio ekspertų grupė („Tūkstantmečio mokyklų akademija“). Atsižvelgiant į tai, kad šią veiklą numatoma pradėti iki investicinės veiklos, ir į tai, kad tik pradėjus šią veiklą paaiškės galutinis investicinės veiklos vykdymo partnerių (savivaldybių) skaičius, ši veikla bus įgyvendinama atskiru projektu.

Mišrios veiklos partneriais bus savivaldybių administracijos ir mokyklos (jei patirs išlaidas), atsižvelgiant į planuojamos priemonės logiką. Investicijos skiriamos išanalizavus kiekvienos savivaldybės švietimo būklę ir kaitą bei pagal tai įvertinus kiekvienos savivaldybės poreikius, jų suderinamumą su Pažangos priemonės siekiamais rezultatais. Mokyklų tinklas turi būti formuojamas savivaldybės mastu, savivaldybės turi priimti reikiamus dokumentus, įforminančius joms taikomus priemonės rodiklius ir jų reikšmes. Kadangi siekiama sisteminių pokyčių, vykdyti programą atskirų mokyklų mastu būtų netikslinga, taip pat tai sukeltų sunkumų tinklaveikos atžvilgiu. Kadangi šią veiklą numatoma įgyvendinti dviem etapais (savivaldybės dalyvaus dviem srautais) ir kiekvieno iš jų partnerių skaičius bei investicijų apimtis nėra žinomi iš anksto, ši veikla bus įgyvendinama per du atskirus projektus (kiekvienam srautui atskirai).

TREČIASIS SKIRSNIS

**2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO
MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ PROJEKTAMS TAIKOMŲ ANALIZĖS METODŲ NUSTATYMAS
IR PROJEKTŲ ATRANKOS BŪDAI**

Atsižvelgiant į tai, kad priemonės alternatyva apskaičiuota taikant SNA, Pažangos priemonės lėšų neketinama skirti homogeniškiems projektams, remiantis Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir (ar) valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikoje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į planuojamą projektų vertę, projektuose, kuriuose bus investuojama į infrastruktūrą ir įrangą, ketinama taikyti SNA.

Projektų atranka bus vykdoma valstybės planavimo būdu. Iš viso numatomi trys planiniai projektai:

- 1) nuo 2022 m. sausio iki 2023 m. rugpjūčio: parengiamasis projektas – analizė, komunikacija ir konsultavimas („Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ veikla, savivaldybių pažangos planų derinimas, investicijų projektų rengimas);
- 2) nuo 2022 m. birželio iki 2026 m. birželio: pirmasis srautas – savivaldybių pažangos planų įgyvendinimas, konsultavimas, Programos komunikacija;

- 3) nuo 2023 m. birželio iki 2026 m. birželio: antrasis srautas – savivaldybių pažangos planų įgyvendinimas, konsultavimas, Programos komunikacija.

Planinius projektus pasirinkta įgyvendinti todėl, kad Pažangos priemone siekiama sudaryti visoms savivaldybėms vienodas sąlygas dalyvauti, nekonkuruojant tarpusavyje (nenumatoma partnerių konkursinė atranka). Trys skirtingi projektai vykdomi atsižvelgiant į tai, kad iš anksto nėra žinoma visų investicijų apimtis, (antrasis ir trečiasis projektai gali prasidėti tik surinkus informaciją apie visų atitinkamame sraute dalyvaujančių savivaldybių planuojamas veiklas ir įvertinus finansavimo apimtis. Vykdytojas atsakingas už švietimo ekspertų grupės suformavimą ir jos veiklos vystymą, už savivaldybių ekspertinį konsultavimą rengiantis įgyvendinti Pažangos priemonės veiklas bei Pažangos priemonės įgyvendinimo metu, Pažangos planų dermės su Pažangos priemonės uždaviniais ir siekiamais rezultatais užtikrinimą, jungtinių veiklos sutarčių sudarymą, bendro projekto parengimą (įskaitant savivaldybių planuojamų išlaidų ir investicijų į infrastruktūrą poreikio įvertinimą, kvietimui / projektui skirtų lėšų paskirstymą ir perskirstymą (esant poreikiui) tarp savivaldybių), pagalbą rengiant investicijų projektus, centralizuotų pirkimų vykdymą, dvigubo finansavimo prevenciją, veiklų įgyvendinimo priežiūrą, lėšų pervedimus bei atsiskaitymą už veiklų vykdymą.

Savivaldybės (partnerės) bus pasirenkamos, vadovaujantis tokiais kriterijais (atsižvelgiant į Plane nustatytas sąlygas):

- savivaldybė, kurioje yra ne mažiau kaip 1000 pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas besimokančių mokinių, parengusi Pažangos planą, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip trys mokyklos, išskyrus atvejus, kai savivaldybėje nėra trijų mokyklų, kuriose ji įgyvendina savininko arba dalininko teises (kai valstybė nedalyvauja dalininkės teisėmis);
- dvi ir daugiau savivaldybės, kiekvienoje iš kurių yra ne mažiau kaip 1000 pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas besimokančių mokinių, parengusios bendrą Pažangos planą, kuriame iš bent vienos savivaldybės dalyvauja ne mažiau kaip trys mokyklos, išskyrus atvejus, kai savivaldybėje nėra trijų mokyklų, kuriose ji įgyvendina savininko arba dalininko teises (kai valstybė nedalyvauja dalininkės teisėmis);
- dvi ir daugiau savivaldybės, kai vienoje iš jų yra ne mažiau kaip 1000 pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas besimokančių mokinių, kuriame iš bent vienos savivaldybės dalyvauja ne mažiau kaip trys mokyklos, išskyrus atvejus, kai savivaldybėje nėra trijų mokyklų, kuriose ji įgyvendina savininko arba dalininko teises (kai valstybė nedalyvauja dalininkės teisėmis).

Dalyvaudamos Programoje, savivaldybės turės pateikti švietimo pažangos savivaldybės planus, suderintus su švietimo ekspertų grupės (analitinė veikla) atstovais, savivaldybių tarybų sutikimus dalyvauti Programoje, paskutinių metų savivaldybių pažangos ataskaitas bei investicijų planus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS IR ĮGYVENDINIMO PLANAS

Atsižvelgiant į 2021–2030 metų ŠPP bei Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus planavimo, stebėsenos ir projektų vykdymo laikotarpius, priemonę planuojama įgyvendinti 2021–2030 metų laikotarpiu, iš kurio investicijų laikotarpis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis bus 2022–2026 metais.

1 veikla (reguliacinė). Patvirtinti būtinuosius teisės aktus arba jų pakeitimus.

Planuojama, kad šią veiklą bus galima įgyvendinti jau 2021 metais, kadangi tai yra reguliacinė veikla, už kurios vykdymą yra atsakingos nacionalinės institucijos. Planuojama rengti ir tvirtinti dokumentus, kuriems įtakos nedaro kiti subjektai.

2021 m. I ketvirtis – 2022 m. I ketvirtis:

- Mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimų patvirtinimas;
- Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimų patvirtinimas;
- Būtinųjų savivaldybių ir mokyklų pažangos rodiklių patvirtinimas;
- „Tūkstantmečio mokyklų“ programos rengimas ir tvirtinimas.

2 veikla (mišri). Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą.

Projekto vykdytoja ESFA skelbs kvietimus ir įtrauks savivaldybes į Programą dviem srautais (formuojant du skirtingus projektus). „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertų grupė analizuos kiekvienos Programoje ketinančios dalyvauti savivaldybės individualią situaciją, švietimo būklę ir kaitą, planuojamas vykdyti veiklas. Šios veiklos metu bus vykdomos savivaldybių konsultacijos bei derinami Pažangos planai. Pirmąjį (parengiamąjį) projektą numatoma pradėti 2022 metais, atliekant savivaldybių švietimo būklės statistinę analizę, o savivaldybių konsultavimas prasidės, paskelbus kvietimą dalyvauti pirmajame sraute. Veikla pirmajame projekte tęsis iki savivaldybių pažangos planų

derinimo pabaigos (2023 m. II ketvirtis), vėliau bus tęsiama vykdam antrąjį ir trečiąjį projektus (bus vykdomos savivaldybių konsultacijos).

Numatoma, kad viso Programos įgyvendinimo metu bus vykdoma tikslinė ir nuosekli „Tūkstantmečio mokyklų“ programos komunikacija, organizuojant reklamines kampanijas, skelbiant informaciją interneto puslapyje, bendraujant su suinteresuotomis šalimis. Ši veikla prasidės nuo 2022 metų I ketvirčio ir tęsis iki 2026 metų III ketvirčio, kadangi komunikaciją būtina užtikrinti viso Programos įgyvendinimo laikotarpiu. Ši veikla bus vykdoma visuose projektuose.

Programos vykdymo veiksmai, pradedant nuo 2022 metų, pateikiami lentelėje (žalsva spalva pažymėti veiksmai, kuriems atlikti bus naudojamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės finansavimas). Prireikus bus finansuojamos ir veiklos, pradėtos iki projektų įgyvendinimo pradžios (pagal Laikinojoje tvarkoje nustatytus reikalavimus).

[illegible]

Pirmąjį kvietimą savivaldybėms bus galima skelbti pradėjus analitinę veiklą. Savivaldybės numatoma atrinkti dviem srautais – 2022 metais bus paskelbtas kvietimas, kurio laikotarpiu savivaldybės su ekspertais turės paruošti Pažangos planus. Suderinus juos, bus pasirašomos jungtinės veiklos sutartys iki 2022 m. birželio mėn. pabaigos. Antrojo srauto kvietimus numatoma skelbti 2023 metais ir sutartis sudaryti iki 2023 m. birželio pabaigos. Partneriai kviečiami dviem srautais, siekiant subalansuoti „Tūkstantmečio mokyklų akademijos“ ekspertų darbo krūvį bei įvertinus savivaldybių skirtingus darbo tempus, priimant reikalingus dokumentus. Taip pat toks išskaidymas suteiks galimybę stebėti ir vertinti projektų įgyvendinimo eigą ir pirmojo srauto patirtį pritaikyti antrajam srautui (jei reikės, priimant atitinkamus sprendimus, koreguojant programos dokumentus).

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšas numatoma investuoti iki 2026 metų III ketvirčio. Vienai savivaldybei planuojama skirti 36 mėnesius (su galimybe pratęsti esant poreikiui) Pažangos plane numatytoms veikloms įgyvendinti, atsižvelgiant į Programos tarpinių rodiklių pasiekimo terminus. Savivaldybės, planuojančios didžiausios apimties statybas, bus skatinamos dalyvauti pirmajame sraute. Rodiklių pasiekimo stebėseną prasidės nuo pirmojo srauto projektų įgyvendinimo pradžios ir tęsis iki ŠPP planavimo pabaigos, t. y., 2030 metų. Tai reiškia, kad rodikliai bus siekiami ne tik projektų įgyvendinimo (aktyvaus lėšų investavimo) metu, tačiau ir po projektų pabaigos, atsižvelgiant į tai, kad pokyčiai švietimo sistemoje pasireiškia laipsniškai ir rezultatai negali būti pasiekti iškart po investicijų.

PENKTASIS SKIRSNIS

PARTNERYSTĖ SU SOCIALINIAIS IR EKONOMINIAIS PARTNERIAIS

Priemonės rengimo etapas. Programai rengti buvo suformuota patariamoji nepriklausomų švietimo ir vadybos ekspertų darbo grupė. Taip pat vyko kūrybinės dirbtuvės, į kurias įsitraukė ekspertai pagal keturis Programos komponentus (lyderystė, STEAM ugdymas, įtraukusis ugdymas, kultūrinis ugdymas). Pažangos priemonė derinti bus patalpinta Teisės aktų informacinėje sistemoje bei papildomai persiūsta derinti suinteresuotoms šalims.

Derinimo etapas. Parengus teisės aktus, numatoma juos derinti su savivaldybėmis bei visuomene. Jų projektai patalpinti Teisės aktų informacinėje sistemoje pastaboms, taip pat papildomai persiūsta suinteresuotoms šalims.

Įgyvendinimo etapas. Savivaldybės bus skatinamos į savo projektų planų rengimą įtraukti vietos švietimo bendruomenę bei kitas suinteresuotas šalis pagal poreikį. Programos priežiūrai bus sudarytas valdymo komitetas, į kurį planuojama įtraukti suinteresuotas šalis.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI IR PRIEMONĖS POVEIKIO MATAVIMAS

„Tūkstantmečio mokyklų“ programai numatyti produkto ir rezultato rodikliai pateikiami toliau esančioje lentelėje. Visi stebėsenos rezultato rodikliai įtraukti, atsižvelgiant į rodiklius, išskeltus „Tūkstantmečio mokyklų“ programai ŠPP. Dalis šių rodiklių tiesiogiai siejasi su NPP 3.1 uždavinyje numatytais poveikio rodikliais (mokinių pasiekimai matematikos ir skaitymo gebėjimų srityje, mokinių pasiekimų skirtumas tarp mažiausių ir didžiausių vietovių); dalis atitinka Plano rodiklius (mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius). Jungtinių klasių rodiklis orientuotas į ugdymo kokybę, o vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius – į mokytojų krūvio paskirstymą. Visi šie rodikliai bus stebimi iki 2030 metų, kadangi numatyta projektų trukmė yra per trumpa tam, kad būtų galima pastebėti sisteminius pokyčius per jų įgyvendinimo laikotarpį.

Siekiant kokybiškai įgyvendinti Pažangos priemonės tikslus, investicinėje veikloje dalyvaujančioms savivaldybėms taip pat bus nustatomi rodikliai. Atsižvelgiant į tai, kad su kiekviena savivaldybe analitinės veiklos vykdymo metu dėl rodiklių bus atskirai tariamasi, atsižvelgiant į kiekvienos savivaldybės švietimo būklę ir kaitą, Pažangos priemonėje kiekybine išraiška šie rodikliai nėra nurodomi (ir nėra iš anksto žinomi). Todėl jie nėra įrašomi šio skirsnio lentelėje, tačiau atskirai aptariami 3 punkte.

1. Produkto rodikliai.

„Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius“ yra Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodiklis, numatytas Plane. Jis bus siekiamas iki projektų pabaigos (2026 m.).

Rodiklis „Į mokyklų veiklos kokybės tobulinimo tinklaveiką įsitraukusių mokyklų dalis“ yra orientuotas į vieną iš šios priemonės tikslų (tinklo kūrimas), o taip pat yra tiesiogiai susijęs su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rodikliu, kadangi didžioji dalis tinklo mokyklų gaus finansavimą, todėl bus įskaitomi ir į rodiklį „Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius“. Daroma prielaida, kad galutinė procentine išraiška matuojama rodiklio reikšmė nesiskirs nuo tarpinės rodiklio reikšmės ir sudarys 30 proc. Rodiklis bus įskaitomas įvertinus savivaldybių teikiamas ataskaitas apie investicinėje veikloje sudalyvavusias mokyklas per atskaitinį laikotarpį.

Planuojama, kad rodiklio „Dalis savivaldybių, parengusių ir patvirtinusių bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus pagal naujai patvirtintas Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisykles“ tarpinė ir galutinė reikšmė sieks 80 proc. Mažoms savivaldybėms netikslinga tvirtinti bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrųjų planų, taip pat dalis savivaldybių šiuo metu įgyvendina patvirtintus bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendruosius planus ir joms neaktualūs nauji Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatų pakeitimai (nėra 5–8 jungtinių klasių, pakankamas vidurinio ugdymo klasių skaičius gimnazijose).

Visi kiti produkto rodikliai („Patvirtinti Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai“, „Patvirtinti Mokyklų veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai“, „Patvirtinta „Tūkstantmečio mokyklų“ pažangos programa“, „Paskelbtas kvietimas savivaldybėms dėl paraiškų teikimo“) atspindi būtinus darbus, kurie turi būti atlikti tam, kad programa sėkmingai startuotų.

2. Rezultato rodikliai.

Rodiklio „Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių k. mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis“ tarpinė reikšmė planuojama 50 proc., galutinė – 52 proc. Šio rodiklio pradinė reikšmė 2019 m. buvo 47,5 proc. Savivaldybės, dalyvaudamos „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje, bus parengusios Pažangos planus, kuriuose bus išnagrinėta informacija apie savivaldybės švietimo sistemos būklę ir kaitą, sprendimas problema ir tobulintinas sritis, planuojamas veiklas, gerinančias mokinių pasiekimus, ir reikalingas investicijas joms įgyvendinti, socialines inovacijas ar kitus būdus, kuriais bus stiprinama geros mokyklų požymių raiška. Remiantis turima patirtimi, daroma prielaida, kad „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje dalyvaujant 75 savivaldybių mokykloms, kurios bus gavusios paramą veiklos kokybei gerinti ir joms įgyvendinant Pažangos planuose numatytas tikslines priemones mokinių pasiekimams gerinti, rodiklio tarpinė reikšmė per 3 metus padidės 2,5 proc., o per 5 metus (sudalyvavus 150 mokyklų) – 4,5 proc., lyginant su rodiklio pradine reikšme.

Rodiklio „Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis“ pradinė reikšmė 2019 m. buvo 40,1 proc. 2025 metais 75 savivaldybės pavaldumo mokyklos bus gavusios paramą veiklos kokybei gerinti. Matematikos mokymosi pasiekimams pagerėti įtakos turės savivaldybės mokyklų įgyvendinamos STEAM ugdymo veiklos, grindžiamos matematiniu mąstymu, padedančios kompleksiskai pažinti tikrovės reiškinius, žinias taikyti praktikoje ir stiprinančios gebėjimą spręsti iššūkius. Daroma prielaida, kad rodiklio tarpinė reikšmė per 3 metus padidės 4,9 proc., lyginant su rodiklio pradine reikšme, ir sieks 45 proc. 2026 metais skaičiuojama 150 mokyklų, gavusių finansavimą veiklos kokybei gerinti. Daroma prielaida, kad Programoje dalyvaujančioms mokykloms įgyvendinus Pažangos planuose numatytas tikslines priemones mokinių pasiekimams gerinti, rodiklio galutinė reikšmė turėtų padidėti dar 2 proc., lyginant su rodiklio tarpine reikšme, ir siekti 47 proc.

Rodiklio „Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis“ pradinė reikšmė 2020 m. buvo 4 proc. Jai įtakos turės parengtos Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, kurios bus teikiamos tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Taisyklių projekte įteisinta nuostata, jog nuo 2022–2023 m. m. neturi likti jungtinių klasių mokantis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį. Savivaldybė, ketinanti dalyvauti Programoje, turės pateikti savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 arba 2022–2026 metų bendrąjį planą, atitinkantį Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatas, ir įgyvendinti šiame plane numatytas priemones. Įvertinus pradinės reikšmės jungtinių 5–8 ir jungtinių 1–4 klasių santykį, daroma prielaida, kad tarpinė rodiklio reikšmė, lyginant su pradine, sumažės 2 proc. Pagal Tinklo kūrimo taisyklių nuostatas, išlieka galimybė jungti po dvi gretimas pradinio ugdymo programos klases. Mažose mokyklose nelikus jungtinių 5–8 klasių, gali natūraliai mažėti ir 1–4 jungtinių klasių skaičius (dalis mažų mokyklų gali būti reorganizuotos, pavežant mokinius į didesnes mokyklas), todėl daroma prielaida, jog galutinė rodiklio reikšmė gali sumažėti iki 1 proc.

Rodiklio „Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose“ pradinė reikšmė 2020 m. buvo 11,3. Rodiklio reikšmės kaita yra susijusi su racionalių ir veiksmingų savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų tinklo tvarkymu. Savivaldybė, ketinanti dalyvauti Programoje, turės pateikti savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 arba 2022–2026 metų bendrąjį planą, atitinkantį Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių nuostatas. Kvietimas dalyvauti savivaldybėms Programos pirmajame ir antrajame srautuose skelbiamas atitinkamai 2022 ir 2023 m., todėl daroma prielaida, kad tarpinė rodiklio reikšmė, didžiajai daliai savivaldybių dalyvaujant Programoje, bus padidinta 0,5, lyginant su pradine rodiklio reikšme. Savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos bendrųjų planų priemonės bus baigtos įgyvendinti 2026 metais, todėl esant optimaliam mokyklų tinklui, bus efektyviau organizuojamas ugdymo procesas. Daroma prielaida, kad galutinė rodiklio reikšmė, lyginant su tarpine, padidės 0,5.

3. Savivaldybėms nustatomi rodikliai.

Savivaldybėms bus nustatomi trijų tipų rodikliai – privalomieji, pasirenkamieji ir papildomi.

Privalomieji rodikliai atitinka keturis Pažangos priemonėje aprašytus rezultato rodiklius. Jų siekti turės įsipareigoti visos savivaldybės, planuojančios dalyvauti Pažangos priemonės veiklose.

Pasirenkamųjų rodiklių sąrašas buvo sudarytas po konsultacijų su patariamąja nepriklausomų švietimo ir vadybos ekspertų darbo grupe bei po ten pat aprašytų kūrybinių dirbtuvių. Planuojama, kad Pažangos priemonės veiklose dalyvaujančios savivaldybės turės pasirinkti siekti ne mažiau kaip tris rodiklius iš šio sąrašo:

- Jaunesnių nei 50 metų bei 50 metų ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis (reikšmė turi didėti);
- Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis (proc.) (bus išlaikytas esamas lygis arba reikšmė turi mažėti);
- Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo procese dalyvaujančių 3–5 metų amžiaus vaikų dalis (proc.) (reikšmė turi didėti);
- Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, dalis (proc.) (bus išlaikytas esamas lygis arba reikšmė turi didėti);
- Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuose yra mažiau kaip 8 mokiniai, dalis (proc.) (reikšmė turi mažėti);
- Naujai komplektuojamų priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriose yra ne daugiau kaip 20 mokinių, dalis (proc.) (reikšmė turi didėti);
- Naujai komplektuojamų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasių komplektų, kuriuose yra ne daugiau kaip 24 mokiniai, dalis (proc.) (reikšmė turi didėti);
- Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis (proc.) (reikšmė turi didėti);
- Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis (proc.) (reikšmė turi didėti);
- Pareigybės dalis, tenkanti vienam mokytojui (vnt.) (reikšmė turi didėti);
- Švietimo įstaigų, kuriose nėra nuolatinio vadovo daugiau kaip 12 mėnesių, dalis nuo bendro švietimo įstaigų skaičiaus (proc.) (reikšmė turi mažėti);
- Neformaliojo švietimo veiklose dalyvaujančių mokinių dalis (proc.) (reikšmė turi didėti);
- Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, skaičius (reikšmė turi didėti).

Papildomai pačios savivaldybės turės pasiūlyti ne mažiau kaip 4 (kiekybinius ir / ar kokybinius) papildomus unikalius rodiklius, atsižvelgdamos į planuojamas įgyvendinti veiklas. Visų rodiklių reikšmės turės būti suderintos su analitinę veiklą vykdančiais ekspertais („Tūkstantmečio mokyklų akademija“). Todėl vidutiniškai kiekviena savivaldybė turės įsipareigoti siekti 11 skirtingų rodiklių.

ESFA yra atsakinga už bendrą mišrios veiklos produkto ir rezultato rodiklių pasiekimą bei Plano rodiklių pasiekimą. Siekiant užtikrinti Pažangos priemonės tikslo pasiekimą, papildomai jai numatomi rodikliai:

- suderintų projekto pažangos planų skaičius;
- mokinių pasiekimų atotrūkių tarp projektuose dalyvavusių savivaldybių teritorijose esančių mokyklų.

Pažangos priemonės rodikliai.

Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas ir tipas	Matavi-mo vienetas	Finansa-vimo šaltinis (-iai)	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Siekimos reikšmės	
					Tarpinė reikšmė 2025 m.	Galutinė reikšmė
P-12-003-03-01-01	Įsigaliojęs teisės aktas dėl bendrojo ugdymo programų vykdančių švietimo įstaigų veiklos kokybės išorinio vertinimo metodikos tvarkos aprašo (Produkto)	n/a	-	n/a	n/a	1 (2022)
P-12-003-03-01-01-02	Įsigalioję formaliojo švietimo programų vykdančių mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai (Produkto)	n/a	-	n/a	n/a	1 (2021)

P-12-003-03-01-01-03	Įsigalioję teisės aktai dėl pažangos programos „Tūkstantmečio mokyklos“ (Produkto)	n/a	-	n/a	n/a	1 (2021)
P-12-003-03-01-01-04	Savivaldybių parengti ir patvirtinti bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos planai pagal patvirtintas naujas formaliojo švietimo programas vykdančių mokyklų tinklo kūrimo taisykles (Produkto)	Skaičius	-	0 (2021)	n/a	48 (2022)
P-12-003-03-01-01-05	Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybės gerinimui, skaičius (Produkto)	Skaičius	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	0 (2021)	75	150 (2026)
R-12-003-03-01-01-06	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių k. mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis* (Rezultato)	Proc.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	47,5 (2019)	50,0	52,0 (2030)
R-12-003-03-01-01-07	Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis* (Rezultato)	Proc.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	40,1 (2019)	45,0	47,0 (2030)
R-12-003-03-01-01-08	Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis (Rezultato)	Proc.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	4,0 (2020)	2,0	1,0 (2030)
R-12-003-03-01-01-09	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose (Rezultato)	Skaičius	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	11,3 (2020)	11,8	12,3 (2030)
P-12-003-03-01-01-10	Parengta komunikacijos strategija (Produkto)	Vnt.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	0	n/a	1 (2022)
P-12-003-03-01-01-11	Įgyvendinta viešinimo kampanija (Produkto)	Vnt.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo	0	n/a	1 (2026)

			didinimo priemonės lėšos			
P-12-003-03-01-01-12	Savivaldybių švietimo būklės statistinė analizė (Produkto)	Vnt.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	0	1	2 (2026)
P-12-003-03-01-01-13	Rekomendacijos dėl mokyklų veiklos tobulinimo krypčių (Produkto)	Vnt.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	0	n/a	4 (2022)
P-12-003-03-01-01-14	Suderintų projekto pažangos planų skaičius (Produkto)	Vnt.	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	0	n/a	48 (2023)
P-12-003-03-01-01-15	Mokinių pasiekimų atotrūkiai tarp projektuose dalyvavusių savivaldybių teritorijose esančių mokyklų	Pokytis	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	0	n/a	-** (2026)

* Rodiklis suskaičiuotas pagrindinį pasiekimų lygį laikant 6–10 balų. Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojus atnaujintoms bendrosioms programoms, pagrindinis pasiekimų lygis bus skaičiuojamas 7–10 balų.

** Reikšmė bus patikslinta iki 2022 m. gruodžio 31 d.

SEPTINTASIS SKIRSNIS							
2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI „TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ VEIKLŲ FINANSAVIMO FORMOS IR FINANSAVIMO ŠALTINIAI							
Programos įgyvendinimui finansuoti numatomos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos. Skaičiavimuose išskiriami du finansavimo šaltiniai, vadovaujantis 2021 m. liepos 7 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-240 patvirtintu 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis finansuojamų ar iš dalies finansuojamų projektų įgyvendinimo laikinosios tvarkos aprašu, kurio: 2 priedo 17.3 papunktyje nustatyta, jog projektų, finansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis, PVM yra netinkamas finansuoti; 29 punkte nustatyta, jog netinkamos PVM išlaidos yra dengiamos valstybės biudžeto lėšomis. Kadangi „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje bus įgyvendinami projektai, kurių paraiškose prašomų išlaidų tipų ir sumos neįmanoma iš anksto nustatyti, skaičiuojant biudžetą vertinta, jog PVM dalis sudaro 21 proc. nuo bendros investicijų sumos. Pajamos nenumatomos, finansinių priemonių taikyti neplanuojama.							
Finansavimo apimtis ir šaltiniai	Lėšų poreikis (tūkst. eurų)						
	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	Iš viso
1.1. Valstybės biudžeto lėšos							
1.1.1. lėšų pavadinimas ir finansavimo šaltinio kodas							
Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų	0	1 107	11 449	19 765	8 762	3 017	44 100

netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM (kodas 1.1.1.1.2)							
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšos							
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos							
1.3.1. lėšų pavadinimas ir finansavimo šaltinio kodas							
Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos (kodas 1.3.3.1.57)	0	5 271	54 516	94 120	41 726	14 367	210 000
1.6. Tikslinės paskirties valstybės biudžeto lėšos							
2. Kitos lėšos							
2.1. Savivaldybių biudžetų lėšos							
2.2. Privačios lėšos							
2.3. Kitos viešosios lėšos							
IŠ VISO:	0	6 378	65 965	113 885	50 488	17 384	254 100

V SKYRIUS

**2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-01-01 „ĮGYVENDINTI
„TŪKSTANTMEČIO MOKYKLŲ“ PROGRAMĄ“ PRIEMONĖS VEIKLŲ SUVESTINĖ**

Veikla	Veiklos (poveiklės, projekto) tipas	Galimi pareiškėjai	Projektų atrankos būdas	Valstybei svarbus ar (ir) Ministro Pirmininko strateginių projektų portfelio projektas (irašomas požymis: VS, MPP)	Prisidedama prie HP (Taip / Ne)	Valstybės pagalba (Taip / Ne)	Finansavimo forma	Finansavimo suma (tūkst. eurų)	Finansavimo šaltinis (-iai)	Rodiklis	Siektina galutinė rodiklio reikšmė	Įgyvendi- nimo pradžią (metai, ketv.)	Adminis- truojančioji institucija	Dalyvau- janti ministe- rija
1. Patvirtinti būtinuosius teisės aktus arba jų pakeitimus	R	-	-	MPP	Ne	Ne	-	0	-	P- Įsigalioję formaliojo švietimo programas vykdančių mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai	1	2021 m. IV ketv.	CPVA	VRM, KM

										P - Įsigaliojęs teisės aktas dėl bendrojo ugdymo programų vykdančių švietimo įstaigų veiklos kokybės išorinio vertinimo metodikos tvarkos aprašo	1	2021 m. IV ketv.		
										P- Įsigalioję teisės aktai dėl pažangos programos „Tūkstantmečio mokyklos“	1	2021 m. IV ketv.		

										P - Savivaldybių parengti ir patvirtinti bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos planai pagal patvirtintas naujas formaliojo švietimo programas vykdančių mokyklų tinklo kūrimo taisykles	48	2022 m. I ketv.		
2. Įgyvendinti „Tūkstantmečio mokyklų“ programą	M	ESFA	P	MPP	Taip	Ne	D	210 000	Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos	P - Rekomendacijos dėl mokyklų veiklos tobulinimo krypčių	4	2022 m. I ketv.	CPVA	VRM, KM
										P - Savivaldybių švietimo būklės statistinė analizė	2	2022 m. I ketv.		
										P - Suderintų projekto pažangos planų skaičius	48	2022 m. II ketv.		

										P - Parengta komunikacijos strategija	1	2022 m. I ketv.		
										P – Įgyvendinta viešinio kampanija	3	2022 m. II ketv.		
										P - Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybei gerinti, skaičius	150	2022 m. II ketv.		
										R - Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių kalbos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)	52,0	2022 m. II ketv.		

											R - Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (proc.)	47,0	2022 m. II ketv.		
											R - Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis (proc.)	1,0	2022 m. II ketv.		
											R - Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	12,3	2022 m. II ketv.		

									P - Mokinių pasiekimų atotrūčiai tarp projektuose dalyvavusių savivaldybių teritorijose esančių mokyklų	-*	2022 m. II ketv.		
							29 746	Valstybės biudžeto lėšos, skirtos apmokėti bendrai finansuojamų iš ES fondų lėšų projektų netinkamam finansuoti iš ES fondų lėšų pirkimo ir (arba) importo PVM	P - Rekomendacijos dėl mokyklų veiklos tobulinimo kryptių P - Savivaldybių švietimo būklės statistinė analizė P - Suderintų projekto pažangos planų skaičius P - Parengta komunikacijos strategija P – Įgyvendinta viešinimo kampanija	4 2 48 1 3	2022 m. I ketv. 2022 m. I ketv. 2022 m. II ketv. 2022 m. I ketv. 2022 m. II ketv.	CPVA	VRM, KM

										P - Mokyklų, gavusių paramą veiklos kokybei gerinti, skaičius	150	2022 m. II ketv.		
										R - Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį lietuvių k. mokymosi pasiekimų lygį (7-10 balų) pasiekusių mokinių dalis (proc.)	52,0	2022 m. II ketv.		
										R - Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį matematikos mokymosi pasiekimų lygį (7-10 balų) pasiekusių mokinių dalis (proc.)	47,0	2022 m. II ketv.		

										R - Bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių komplektų, kurie yra jungtiniai, dalis (proc.)	1,0	2022 m. II ketv.		
										R - Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose	12,3	2022 m. II ketv.		
										P - Mokinių pasiekimų atotrūčiai tarp projektuose dalyvavusių savivaldybių teritorijose esančių mokyklų	_*	2022 m. II ketv.		

* Reikšmė bus patikslinta iki 2022 m. gruodžio 31 d.